

KBT

Fagskole

Utdanning for erfaringskonsulenter
innen psykisk helse- og rusarbeid

Veien videre til arbeid og utdanning

Kvalitetsrapport utdanningsår 2021-2022

Trondheim 3. april 2023

Anne Hirrich

Karl Johan Johansen

Uteksaminerte erfaringskonsulenter fra KBT Fagskole, kull 2021-2022. På studieavslutningen i Sorgenfriveien 9, juni 2022. Avslutningsvis delte studentene hva de tenker utgjør en god erfaringskonsulent:

Foto: Silje Margrethe Jørgensen

Innhold

INNHold	3
FORKORTELSER	1
INNLEDNING	2
HØYERE YRKESFAGLIG UTDANNING	2
ETABLERING, ORGANISERING OG SAMARBEID	2
ARBEIDSMILJØ OG FRAVÆR	3
MÅLENE FRA TILTAKSPLAN UTDANNINGSÅRET 2022-2023	4
LOKALISERING OG FASILITETER	6
OM ERFARINGSKONSULENTUTDANNINGEN	6
OPPTAKSKRAV	7
UNDERVISNING	7
TEORIEMNER	7
PRAKSISEMNER	7
VEILEDNING	8
KOSTNADER	8
ERFARINGSKONSULENTROLLEN	8
YRKES- OG ARBEIDSLIVSRELEVANS	9
STUDENTRETTIGHETER OG - MEDVIRKNING	9
LÆRINGSMILJØ OG MØTEPLASSER	10
LÆRINGSPLATTFORMEN LIFTER	10
SOSIALE MEDIA	10
DIGITALT KLASSEROM	10
FYSISK AREAL	11
SEMESTER- OG STUDIEAVSLUTNING	11
VEILEDNINGSGRUPPER	11
SNAKKEKVARTERET	12
EVALUERINGSGRUPPE OG STUDENTRÅD	12
STUDIEGJENNOMFØRING OG EKSAMENSRESULTAT	13
FULLFØRT ERFARINGSKONSULENTUTDANNING	13
AVBRUTT UTDANNING	13
AKTIVE STUDENTER	14
EKSAMENSRESULTAT	15
REKRUTTERING OG SØKNADSDATA	16
TILBAKEMELDING OG EVALUERING	18
STUDENTERS TILBAKEMELDINGER OG LÆRINGSPROGRESJON	18
TILBAKEMELDING PRAKSISVEILEDERE	26
TILBAKEMELDING FRA EKSTERNE UNDERVISERE	29
TILBAKEMELDING FRA SENSOR	32
VEIEN VIDERE ETTER FULLFØRT UTDANNING	33
ALUMNUSNETTVERK	33
KURS OG SEMINAR	34

UNDERSØKELSER ALUMNUSNETTVERK	34
REKTORS OPPSUMMERING	35
VEDLEGG	37
1. SPØRSMÅL UNDERSØKELSE ALUMNUSNETTVERK 2023.....	37
2. SPØRSMÅL UNDERSØKELSE EKSTERNE UNDERVISERE	37
3. SPØRSMÅL UNDERSØKELSE PRAKSISVEILEDERE	38
4. SPØRSMÅL UNDERSØKELSE STUDENTER AVSLUTTET UTDANNING	38
5. TILTAKSPLAN FOR UTDANNINGSÅR 2023-2024.....	39
REFERANSER	41

Forkortelser

<u>DBH-F</u>	DBH Fagskolestatistikk (Database for statistikk om fagskoleutdanning)
<u>DIKU</u>	Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (siden 1. Juli 2021 en del av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse)
<u>Hkdir</u>	Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
<u>KBT</u>	Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling
<u>KSS</u>	Kvalitetssikringssystem
<u>NKR</u>	Norsk kvalifikasjonsrammeverket
<u>NOKUT</u>	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.
<u>ONF</u>	Organisasjon for Norske Fagskolestudenter

Innledning

Kvalitetsrapporten baserer på kvalitetssikringssystemet (KSS) ved KBT Fagskole. KSS skal sikre at fagskolen arbeider systematisk og målrettet med å gi studenter et best mulig utdanningstilbud i tråd med føringer gitt av styret og NOKUT (KBT Fagskole, u.å.). Fagskolens systematiske kvalitetsarbeid er forankret i fagskoletilsynsforskriften (2018, § 4-1).

KSS innebærer å gjennomføre periodiske evalueringer av utdanningen ved å samle inn tilbakemeldinger fra ansatte, styret, studenter, undervisere, sensorer og praksisveiledere. Resultatene fra undersøkelsene, samt utføringen av tiltaksplan er presentert i denne rapporten. Resultatene blir tatt med i planlegging av undervisning, læringsaktiviteter og veiledning. Målene i tiltaksplanen bygger på resultatene i kvalitetsrapporten. Årsberetningen av KBT Fagskole blir publisert i et eget dokument.

KBT Fagskole har gjennomført andre utdanningsåret for utdanningsåret 2021-2022 og er i gang med tredje utdanningsåret 2022-2023. Utdanningen for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid er i 2021-2022 gjennomført i henhold til vedtatt KBT Fagskole studieplan (2021-2022) og akkreditering fra NOKUT (2022).

Høsten 2021 vedvarte restriksjonene i tilknytning koronasituasjonen. Dette skapte utfordringer for enkelte studenter i praksisperioden, men ikke i den grad at det gikk bekymringsverdig utover læringsprogresjonen. Fagskolen utførte tiltak med økt veiledning og tilrettelegging av eksamensoppgaven.

Høyere yrkesfaglig utdanning

KBT Fagskole tilbyr høyere yrkesfaglig utdanning. Grunnleggende krav for utdanningen er jmf. Fagskoleloven, 2018, §4, følgende:

«Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning som ligger på nivå over videregående opplæring.»

«Fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.»

«Fagskoleutdanning skal være praksisnær og imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet.»

En fagskoleutdanning skal bygge på kunnskap og erfaring fra ett eller flere yrkesfelt og være i samsvar med relevante pedagogiske, etiske, kunstfaglige og vitenskapelige prinsipper. Fagskoler reguleres av fagskoleloven og utdanningene akkrediteres av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

Etablering, organisering og samarbeid

Det har vært et omfattende arbeid å både etablere fagskolen og starte opp en ny utdanning. Ut ifra erfaring vil det ta flere år å utarbeide og innarbeide rutiner og systemer, samt

opprette og igangsette arbeidet i de ulike organene. Følgende milepæler har blitt oppnådd siden oppstarten høsten 2020:

KBT Fagskole ble etablert høsten 2020 med oppstart 17. august. Det var KBT-Stiftelsen, Kompetansesenter for brukererfaring og tjenesteutvikling som stod bak etableringen (Svare Leinan, 2020). Det ble opprettet et eget fagskolestyre som et fagstyre for stiftelsen, men det var styret for stiftelsen som foretok endelig vedtak. Fagskolen ble skilt ut som egen avdeling i stiftelsens regnskap. Fra 1. juli 2021 ble fagskoleenheten skilt ut som et eget driftsselskap. Dette skjedde gjennom en prosess som er skissert av NOKUT.

Per i dag tilbyr KBT Fagskole ett utdanningstilbud: «utdanning for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid», som utførlig beskrevet i kapittelet *Om utdanningen*. Fra høsten 2023 starter KBT Fagskole et nytt utdanningstilbud «Sosialt entreprenørskap», akkreditert av NOKUT 8. desember 2022.

KBT Fagskole benytter WordPress på sine websider og Lifter som læringsplattform. Videre bruker vi Zoom i videoundervisningen, og både Zoom og teams i forbindelse med veiledning.

Siden høsten 2020 deltar KBT Fagskole i Arena for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag - Trøndelag fylkeskommune (2021, 9. september) ved utdanningsavdelingen. Det arrangeres én samling per semester med rullering av arrangørsted mellom fagskolene. Våren 2022 deltar KBT Fagskole i arbeidsgruppen og er vert for vårens samling.

Januar 2021 har KBT Fagskole blitt medlem i Abelia og Forum for Fagskoler (u.å.).

Januar 2021 har KBT Fagskole inngått et samarbeid om en felles studentombudsordning med Trøndelag fylkeskommune (2021, 14. juni).

August 2021 har KBT Fagskole (2019) sluttet seg til en felles lokal klagenemd for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag og Nordland.

KBT Fagskole og Erfaringssentrum – Nettverksorganisasjon for Erfaringskonsulenter (u.å.) møtes årlig for faglig utveksling og å utarbeide et fremtidig samarbeid, samt bidrar med presentasjoner om erfaringskonsulentyrke.

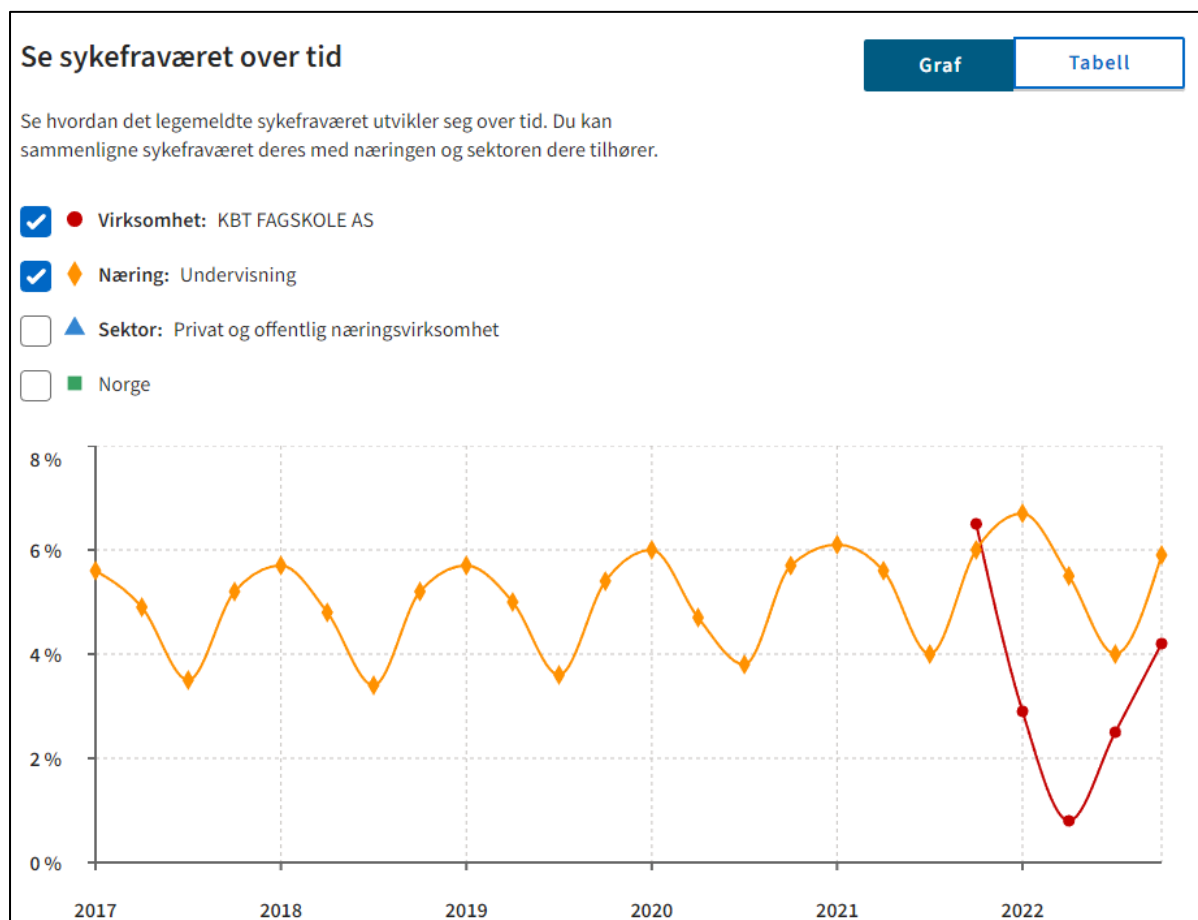
KBT Fagskole jobber med flere internasjonale samarbeidsprosjekter som bidrar til intern faglig og pedagogisk kompetanseheving og utvikling av utdanningen. Prosjektene er faglig relevant for erfaringskonsulentutdanningen og blir presentert for aktive studenter.

Arbeidsmiljø og fravær

Rektor har gjennomført medarbeidersamtale med alle ansatte ved KBT Fagskole. Det ble ikke gjennomført medarbeidersamtale med rektor. Fagskolen har i 2021-2022 ikke hatt tilbud om bedriftshelsetjeneste.

Ifølge rapportert legemeldt sykefravær hos NAV i perioden 1. januar 2022 til 31. desember 2022 viser resultatene at KBT Fagskole har lavere sykefravær enn utdanningssektoren ellers. Det er også mindre bruk av gradert sykemelding enn andre i utdanningssektoren. Grafen

(NAV.no) som vist under illustrerer at KBT Fagskole ligger lavere enn sektorene for øvrig når det gjelder sykefravær:

Målene fra tiltaksplan utdanningsåret 2022-2023

Viser her til tiltaksplan for utdanningsåret 2022-2023 som presentert i tidligere kvalitetsrapport fra 2022. I det følgende er det presentert en statusoppdatering for hvert mål i tiltaksplanen og hvilke tiltak som ble iverksatt for å nå disse målene. Ny tiltaksplan for utdanningsåret 2023-2024 er lagt ved (vedlegg 5).

1. Yrkesrelevans – Videreutvikle samarbeid med praksisfeltet

Praksisansvarlig har arbeidet med å få på plass formelle kontrakter med praksisplasser som skal sikre tilgang til praksisplasser.

2. Alumnusnettverk

Målet har vært å videreutvikle nettverket for tidligere studenter, samt følge opp tidligere studenter. Dette har målrettet blitt jobbet med. Se kapittelet om alumnusnettverket for en oppsummering (s. 33).

3. Læringsplattformen – Videreutvikle brukergrensesnitt, funksjoner og bedre informasjonsflyt

Det ble gjennomført et prosjekt finansiert av DIKU vedrørende utvikling av

brukergrensesnitt. Brukergrensesnittet er forbedret. Videre er det igangsatt arbeid med å utvikle et digitalt forum hvor studenter kan gi tilbakemelding til hverandre. Dette ble gjennomført ved hjelp av utviklingsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning 2021 – 2023. prosjekt: Økt digitalisering av studieadministrasjon og undervisning.

4. Veiledning og studentoppfølging

Her har målet vært å ansette lærerassistenter. Dette har ikke blitt nådd.

5. Skikkethet

Målet for skikkethet har vært å gjennomgå og justere interne arbeidsrutiner og gi tilstrekkelig personalopplæring. Etter en grundig gjennomgang av forutsetningene vedrørende skikkethet i 2022 ble disse inkludert i fagskolens interne rutineoversikt.

Det gjenstår imidlertid å gi tilstrekkelig med opplæring av personalet. Dette er noe fagskolen vil arbeide med å gjennomføre i løpet av våren 2023.

6. Personalutvikling

Målet har vært å kartlegge områder hvor det er behov for mer kompetanse i personalgruppa og sette i gang systematiske kompetansehevingstiltak.

For pedagogisk utvikling deltar minst én ansatt fra fagskolen på den årlige NTNU læringsfestivalen.

Flere ansatte ved KBT Fagskole har gjennomført en kompetanseheving innen digital undervisning og nettpedagogikk.

7. Administrative rutiner

Målet har vært å beskrive og digitalisere flere administrative rutiner. Jfr. søknad til DIKU utviklingsmidler. De ansatte oppretter skriftlige rutiner om fremgangen ved saksbehandling, eksamensadministrasjon, klagebehandling, inn- og utmelding av studenter, opptaksarbeid, og for semesteravgiftsbetaling og studieapp. Ytterligere rutiner som ble utarbeidet i løpet av 2022 er rutiner vedrørende oppfølging av studenter ved frafall, og sykemelding og permisjon. Videre ble det opprettet skriftlig brukerveiledning for digital undervisning (teknisk) og læringsplattformen Lifter. Rutinene er et nødvendig verktøy til erfaringsoverføring mellom de ansatte og benyttes i forbindelse med opplæring.

8. Oppfølging ved frafall

Målet har vært å oppdatere rutiner for oppfølging ved frafall med vekt på ulike faser: utsettelse, avbrutt, permisjon.

Rutinene for utsettelse og permisjon har blitt finpusset ved å legge inn sentrale arbeidsoppgaver i fagskolens årshjul. Slik følger vi studenter som er i permisjon tettere opp.

For oppfølging ved avsluttet utdanning ble det opprettet en spørreundersøkelse. Se kapittelet om studiegjennomføring, avbrutt utdanning (s. 13).

9. Oppfølging undervisere

Målet har vært å oppdatere rutiner for tilbakemelding av undervisere. Særlig for tema kommunikasjon før undervisning, gjennomføring av undervisning og etter undervisning.

Rutinene er videre utarbeidet slik at det skal sendes ut en spørreundersøkelse ved slutten av gjeldende semestret.

10. Kvalitetssikring

Målet har vært å videreutvikle og oppdatere kvalitetssikringssystemet (KSS) ved KBT Fagskole. Kvalitetsansvarlig arbeider målrettet med dette jevnlig.

Konkrete tiltak har vært å legge sentrale arbeidsoppgaver inn i fagskolens årshjul for å sikre at oppgaven blir gjennomført.

Lokalisering og fasiliteter

KBT Fagskole flyttet ved oppstarten i 2020 inn i nye sentrale lokaler i Sorgenfriveien 9 i Trondheim hvor kontor og undervisningslokaler av høy kvalitet ble tatt i bruk. Fagskolen deler kantine og treningsstudio med andre virksomheter i bygget. Sommeren 2021 utvidet KBT Fagskole lokalene og flyttet fra 2. til 4. etasje i samme bygg. Her har fagskolen fått større undervisningsrom samt utvidet areal med to grupperom og vrangleareal med tilgang til eget kjøkken.

Fagskolen er lokalisert i et område med kompetansevirksomheter innenfor samme fagfelt som blant annet; helsefagene ved NTNU, St. Olavs hospital og Sintef Helse og Recoveryenheten i Trondheim kommune. Det er gangavstand til flere av NTNUs campuser med tilgang til bibliotek tjenester.

Om erfaringskonsulentutdanningen

Yrkesrollen, og deretter undervisningen, bygger på at en kan relatere til egenerfaring eller pårørende erfaring som bruker av tjenester innen psykisk helse eller rus, eventuelt andre grunner for avhengighet av tjenester. Utdanningen tar utgangspunkt i egenerfaring og gir både teoretisk og praktisk kompetanse. Dette kvalifiserer studentene i å hjelpe og styrke andre. Mål for utdanningen er å kvalifisere personer med egenerfaring fra mottak av helse- og velferdstjenester innen psykisk helse og rus til å kunne anvende sine erfaringer i arbeid med andre tjenestemottakere.

Utdanningen fører ikke til en autorisasjon som erfaringskonsulent. Karrieremessig kan utdanningen likevel innebære en inngang til arbeidslivet, tilbud om ny stilling, bedre arbeidsforhold eller endringer i arbeidsoppgaver. Etter endt utdanning vil studentene kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse- og rustjenester i kommune eller spesialisthelsetjeneste.

Utdanningen gir totalt 60 studiepoeng. Dette innebærer totalt 1500 arbeidstimer. Det er

mulig å ta utdanningen heltid på 1 år hvor teoriemner og praksisemner går parallelt, eller deltid på 2 år hvor teoriemner fullføres på første studieåret og praksisemner på andre studieåret.

Opptakskrav

Fagskoleutdanningen bygger videre på kompetansenivå 4 i NKR (NOKUT, u.å.). Utdanningen bygger på fagbrev som helsefagarbeider på videregående nivå eller tilsvarende realkompetanse.

Undervisning

Undervisningen foregår primært via nett, med mulighet for fysisk oppmøte i undervisningslokalene i Trondheim. Undervisningen er organisert slik:

- 2 x 45 min forelesning på mandager via Zoom
- 2 x 45 min webinar på torsdager via Zoom
- 2 x ukesamling per semester (ukeundervisning mandag til fredag)
- Utdanningen består av 3 teoriemner og 2 praksisemner.

Teoriemner

EK001T Medmennesket og profesjonalitet (10 sp.)

Innføringsemne i erfaringskonsulentrollen. Sentrale tema: Livskriser, etisk teori og problemstillinger, samarbeidsutfordringer, Recovery orienterte praksiser, relasjonskompetanse, arbeidslivets rammer, kommunikasjon, familie- og nettverksarbeid, holdningsutvikling, handling og dømmekraft ofl.

EK002T Pedagogisk-psykologiske emner (10 sp.)

Innføring i perspektiver på psykiske lidelser og ruslidelser, behandlingsformer og metoder. Sentrale tema: Kognitive perspektiver, brukeren i sentrum, tverrprofesjonelt samarbeid, brukerinvolvering, traumer og traumeinformert brukerstøtte, sosialt psykisk helse- og rusarbeid, veiledningspedagogikk ofl.

EK003T Helse- og velferdstjenester (10 sp.)

Innføring i organisering av helse- og velferdstjenester, arbeidslivspsykologi og lovverk. Sentrale tema: Juridiske rammer og lovverk, samarbeidsbasert forsknings- og utviklingsarbeid, erfaringer/dysfunksjoner/muligheter, tradisjoner og oppbygning, kontrollkommisjon og ombudsordning ofl.

Praksisemner

Praksisemnene er den yrkesrettede opplæringen i utdanningen, og utgjør 50 % av studiet. Praksis er fordelt på to semester: høst EK004P Praksisemne I (15 sp) og vår EK005P Praksisemne II (15 sp). Praksis utføres på et relevant praksissted som studentene oppsøker enten selv eller ved hjelp av fagskolen, og er organisert slik:

- 270 timer fordelt på 12 uker pr. semester
- ca. 24,5 timer pr. uke fortrinnsvis tirsdag, onsdag og fredag
- 1 oppstartssamtale og 2 vurderingssamtaler pr. semester med praksisveileder, skoleveileder og student

De fleste praksisstedene KBT Fagskole har vært i kontakt med, har vært svært positive til å ha studenter i praksis og fremhever gjensidig læring som svært positivt og nyttig. Det inngås en praksiskontrakt mellom fagskole og praksissted og evalueringen skjer i form av et evalueringsskjema. Møte mellom skolen og praksisveileder og student foregår digitalt og har fungert utmerket.

Veiledning

Obligatorisk gruppeveiledning i hvert emne med fast etablerte veiledningsgrupper. Individuell veiledning ved etterspørsel og avtales med skoleveileder. Vi estimerer ca. 2 x 30 minutter individuell veiledning per student per semester. Ved behov ytes det ekstra veiledning.

Kostnader

KBT Fagskole økte studieavgiften fra og med studieåret 2021-2022 fra 580,00 kr til 600,00 kr per semester. Samme semesteravgift for utdanningsåret 2022-2023. Studenten stiller selv med utgifter til litteratur og ved eventuell reise og opphold til samlingene i Trondheim.

Erfaringskonsulentrollen

Erfaringskonsulent er stillingsbenevnelsen på en person som er ansatt i helse-, omsorg- og velferdstjenestene, pedagogiske tjenester eller andre organisasjoner på bakgrunn av sin erfaringskompetanse, ervervet som pasient, bruker eller pårørende.

Erfaringskonsulenten er ansatt både i offentlige og private virksomheter. De bruker sin erfaringskompetanse for å hjelpe andre.

Erfaringskonsulenten bør ha både nærhet og distanse til egne erfaringer, og et reflektert syn på hvordan erfaringene kan brukes innenfor helse-, omsorg- og velferdstjenestene.

Erfaringskonsulentrollen bygger på en recoveryorientert tilnærming og jobber ofte etter likepersonsprinsippet. Erfaringskonsulenten skal ta utgangspunkt i pasientens/brukerens ønsker og meninger ved å gi støtte og veiledning til styring av eget liv. Utdanningen vektlegger derfor emner om recovery, recoveryorienterte praksiser, livsmestring og brukermedvirkning. Etisk refleksjon og håndtering av etiske og juridiske dilemmaer er andre viktige tema som utdanningen også gir trening i.

På systemnivå vil erfaringskonsulenten være en pådriver for å fremme viktigheten av brukerperspektiv, brukermedvirkning og brukerinvolvering i utviklingen av tjenestene.

En erfaringskonsulent ansatt i helse-, omsorg- og velferdstjenestene fungerer på lik linje med andre ansatte etter lovverket, men deres rolle er annerledes enn annet helsepersonell.

Helselovgivningen og menneskerettighetene, og rammene for helsepersonells plikter gjelder også for erfaringskonsulenter som yter helsehjelp.

Yrkes- og arbeidslivsrelevans

Fagskoleutdanningen for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid, er det eneste høyere yrkesfaglige utdanningstilbudet innen dette feltet i Norge og Europa. Det finnes en rekke kurs, trening og opplæringstilbud for erfaringskonsulenter i Norge og flere andre land, men ikke noe som er akkreditert innenfor det ordinære høyere utdanningssystemet.

Erfaringskonsulentutdanningen er praktisk innrettet med 50 % praksis og 50 % teori samt mulighet for å gjennomføre på heltid eller deltid. Praksisemnene er viktig for studentenes praktiske yrkesforståelse, for å ivareta utdanningens yrkesrelevans og for kontakten med arbeidslivet.

Etter endt utdanning vil studentene kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse- og rustjenester i kommune eller spesialisthelsetjeneste. I Norge er erfaringskonsulenter ansatt i kommunale tjenester, i NAV, på akuttposter innenfor psykisk helsevern i spesialisthelsetjenesten og i institusjoner for personer med avhengighetsproblematikk (Erfaringssentrum, u.å.). Enkelte av studentene har fått arbeid som erfaringskonsulenter allerede før gjennomført utdanning, noe som bekrefter en god yrkesrelevans på utdanningen.

Data fra nasjonal kartlegging viser en gradvis økning at tjenestetilbudet i det kommunale psykiske helse- og rusarbeidet er recoveryorientert. Til sammenligning var det 67 prosent i 2017 og 80 prosent i 2021. Kartleggingen viser også en økning i ansettelser av personer med erfaringskompetanse/brugerfaring innen psykisk helse og/eller rus. I 2019 var det 167 årsverk i Norge som ble utført av personer med erfaringskompetanse/brukerfaring, og i 2021 var det 205 årsverk (Ose og Kaspersen 2021).

Studentrettigheter og - medvirkning

Det er vektlagt å ivareta studentrettigheter i forbindelse med opptak, gjennomføring av undervisning, veiledning, praksis og eksamen. KBT Fagskole strever etter å ha tett dialog med studenter slik at de opplever trygge rammer for å gi tilbakemelding og ytre ønsker om tilrettelegging.

På første ukesamling høst 2021 har ONF-Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (2022) holdt innlegg og presenterte for studentgruppen studentdemokrati og studentrettigheter.

Studentene har to representanter i styret for fagskolen, samt studentrepresentanter for hver veiledningsgruppe. Evalueringsgruppen møtes tre ganger i løpet av et semester. Se kapittel

om *evalueringsgruppen* (s. 12).

Fagskolen har inngått avtale om felles studentombudsordning og felles lokal klagenemnd som står nærmere beskrevet i kapittel om *etablering, organisering og samarbeid* (s. 2).

Læringsmiljø og møteplasser

Det er lagt stor vekt på å utvikle et godt læringsmiljø for studentene, spesielt med tanke på at det er en nettbasert utdanning. Fagskolen har flere aktiviteter og plattformer:

Læringsplattformen Lifter

Studentene har brukertilgang til Lifter via KBT Fagskole sine nettsider. Lifter skal bidra til at kommunikasjon mellom fagskolen og studentene er enkelt, raskt, trygg og oversiktlig. Lifter er et viktig redskap i fagskolens nettbaserte utdanning og gjør digital oppfølging og veiledning av studentene mulig. Oppgaver og innleveringer leveres på Lifter, og undervisere vil gi studentene tilbakemeldinger og vurderinger her. Videre blir det lagt ut pensum, annen relevant litteratur og undervisningsmateriale, samt forelesningsopptak.

Via Lifter kan veiledere og ansatte ved KBT Fagskole kommunisere med studentene både ved direkte meldinger til den enkelte studenten og felles beskjeder til den samlede klassen og mindre grupper.

Sosiale media

I 2020 opprettet studentene en *Facebook gruppe* som de organiserte på eget initiativ. Av det vi har hørt brukes denne til sosialisering, samt er en plattform de bruker for faglige diskusjoner, gruppearbeid og mulighet til å stille hverandre spørsmål og hjelpe hverandre. Både kull 2020-2021 og kull 2021-2022 opprettet egne Facebook grupper.

I januar 2023 opprettet KBT Fagskole en offisiell bedriftsside på Facebook og en bedriftsprofil på LinkedIn. LinkedIn er et sosialt digitalt nettverk som brukes hovedsakelig i forretningsøyemed. Nettverket brukes til å samle profesjonelle kontakter og forretningsforbindelser. Hensikten med profilen er å nå ut til flere bedrifter og organisasjoner som kan være potensielle praksissteder og arbeidsplasser for studentene ved KBT Fagskole.

Digitalt klasserom

Høsten 2020 opprettet vi et Zoom-rom som er tilgjengelig for studentene via Lifter utenom organisert undervisning. Dette har vi oppnevnt å være et digitalt klasserom hvor studentene kan koble seg opp online når de måtte ønske. Studentene avtaler og organiserer treffene seg imellom. I utdanningsåret 2020-2021 ble det digitale klasserommet brukt hyppig i forbindelse med eksamensarbeid, slik denne studenten formulerte i en tidligere mentimeterundersøkelse: «Bruker det ca. 1-2 ganger i uka for å møte og snakke med andre studenter om spørsmål og eksamen, generelt om studiehverdagen og en møteplass».

Gjennom dialog med studentgruppen og evalueringsgruppen i 2021-2022 får vi inntrykk av at det digitale klasserommet er lite brukt.

Fysisk areal

KBT Fagskole har fysiske undervisningslokaler i Trondheim som står til disposisjon for studentene på undervisningsdager og under ukesamlingen. Vi har et undervisningsrom med plass til 50 personer.

I tillegg har vi et vrangleareal med eget kjøkken og utstyr til å tilberede enkel servering, kaffe og te. Sofahjørnet brukes i pausen eller til gruppearbeid. Videre har vi to grupperom som studentene kan benytte seg av også utenom undervisningstiden. Dette er mest aktuelt for studentene som er bosatt i Trondheim og brukes av enkelte.

Semester- og studieavslutning

For å styrke tilhørighet til utdanningen og relasjonen til medstudenter og ansatte markerer vi slutten av høstsemesteret med en semesteravslutning. Arrangementet finner sted etter siste leverte eksamensoppgave. Hensikten med semesteravslutning er å løfte frem studentenes mestringsopplevelser og se tilbake til egen utvikling og læringsprosess. Semesteravslutningen er uformell og består av quiz og enkel servering for de som deltar fysisk. Det blir holdt quiz, tilbakeblikk på semesteret og blikk fremover på det som kommer, samt uformelle evalueringer via Mentimeter. Semesteravslutning arrangeres digitalt med muligheter for fysisk oppmøte i undervisningslokalene i Trondheim.

Studieavslutningen arrangeres etter vårens siste leverte eksamen og markerer slutten av ett års utdanning. I 2022 ble avslutningen holdt den 17. juni i undervisningsrommet med besøk av Målfrid Frahm Jensen, og av praksisveileder og erfaringskonsulent Perka Eriksen, samt rektors tale og quiz, og fulgt med felles middag på restaurant, som KBT Fagskole spanderte. Studenter som ikke kunne reise til Trondheim fikk mulighet til å samles regionalt og få refundert utlegg for middag.

Veiledningsgrupper

Studentene er delt inn i fast etablerte veiledningsgrupper med fast skoleveileder, som følger utdanningen hele veien. Gruppeveiledning er obligatorisk oppmøte og blir gjennomført med fokus på eksamensveiledning. Studentene har i tillegg mulighet til individuell veiledning med gruppeveileder.

Første utdanningsåret ble gruppeveiledningen organisert felles for praksis og teori slik at både heltids- og deltidsstudenter deltok på samme veiledning. Veiledningstimene ble strukturert slik at tema om praksis kom på slutten av timen, så deltidsstudenter kunne forlate veiledningen tidligere dersom de ønsket dette.

I 2021-2022 ble det innført separat veiledning for teori- og praksisemnene for å kunne gi en mer målrettet eksamensveiledning. Høst 2021 ble det holdt tre teoriveiledninger i EK001T og

tre praksisveiledninger i EK004P. Vår 2022 ble det holdt to teoriveiledning i EK002T, to teoriveiledning i EK003T og to praksisveiledninger i EK005P.

Snakkekvarteret

Snakkekvarteret er et tiltak som ble iverksatt etter et evalueringsgruppemøte høsten 2021. Studentene ga tilbakemelding på at de savnet å kommunisere med medstudenter og ansatte utenom læringsaktiviteten, samt at forelesningene opplevdes brått avsluttet. Snakkekvarteret innebærer at veiledere fra fagskolen er pålogget i minst 15 min etter avsluttet forelesning, og er tilgjengelig for spørsmål om eksempelvis eksamen, pensum og annet.

Evalueringsgruppe og studentråd

Hensikten med evalueringsgruppen er å styrke fagskolens kvalitetssikring og utvikling gjennom tett dialog med studentene, samt å skape et inkluderende læringsmiljø. Evalueringsgruppen består av 1-2 studenter fra hver veiledningsgruppe, fortrinnsvis heltid og deltid, og for det gjeldende utdanningsåret.

Under første ukesamling høst 2021 fikk studentene mulighet til å nominere seg selv eller andre som respektive studentrepresentanter. Evalueringsgruppen for utdanningsåret 2021-2022 ble etablert med 9 studenter, med ett frafall i løpet av semesteret. Av de 9 studentene var det 6 heltidsstudenter og 2 deltidsstudenter. Det var ingen fra deltidsstudentene fra kull 2020-2021 som meldte seg som representant til evalueringsgruppen.

Evalueringsgruppen møtes tre ganger i løpet av semesteret, sammen med studieveileder. Én studentrepresentant skriver referat som blir lagt ut på Lifter og er dermed tilgjengelig for alle aktive studenter ved KBT Fagskole. Referat blir sendt til staben i fagskolen samt en oppsummering og konkrete forslag for tiltak.

Tema for møtene er som regel: læringsaktivitetene (forelesninger, webinar, ukesamling, innleveringer o.l.), veiledning og praksis, sammenhengen mellom emner og studieløpet i sin helhet, arbeidsomfang (oppgaver, pensum, eksamen o.l.), lærings- og studiemiljø, kontakten mellom underviser og studentene – gjensidige forventninger, rettigheter og plikter, tilrettelegging for funksjonshemmede, eller studenter med andre behov, læringsmateriell.

For utdanningsåret 2022-2023 ble evalueringsgruppen gjort om til et *studentråd*.

Studentrådet har en studentrådsleder og vara som har overordnet ansvar for planlegging og gjennomføring av møtene og referatføring. Studentrådsleder og vara fungerer i tillegg som studentrepresentanter i fagskolestyret. Vervet som studentrådsrepresentant er honorert. Studieveileder deltar på møtene på etterspørsel av studentrådet.

Les sammendrag av referatene for 2021-2022 i kapittelet om *Tilbakemelding fra studenter* (s. 19).

Studiegjennomføring og eksamensresultat

KBT Fagskole har rapporteringsplikt om utdanningstilbud og studentdata til databasen for statistikk om fagskoleutdanning (DBH-F), jmf. Fagskoleloven, 2018, § 42. Merk at kun aktive studenter blir rapportert til DBH-F. Det betyr at studenter som er permittert på rapporteringstidspunktet ikke blir registrert.

Rapporteringsfristene for utdanningstilbud og studentdata er 15. mars, 15. august og 15. oktober.

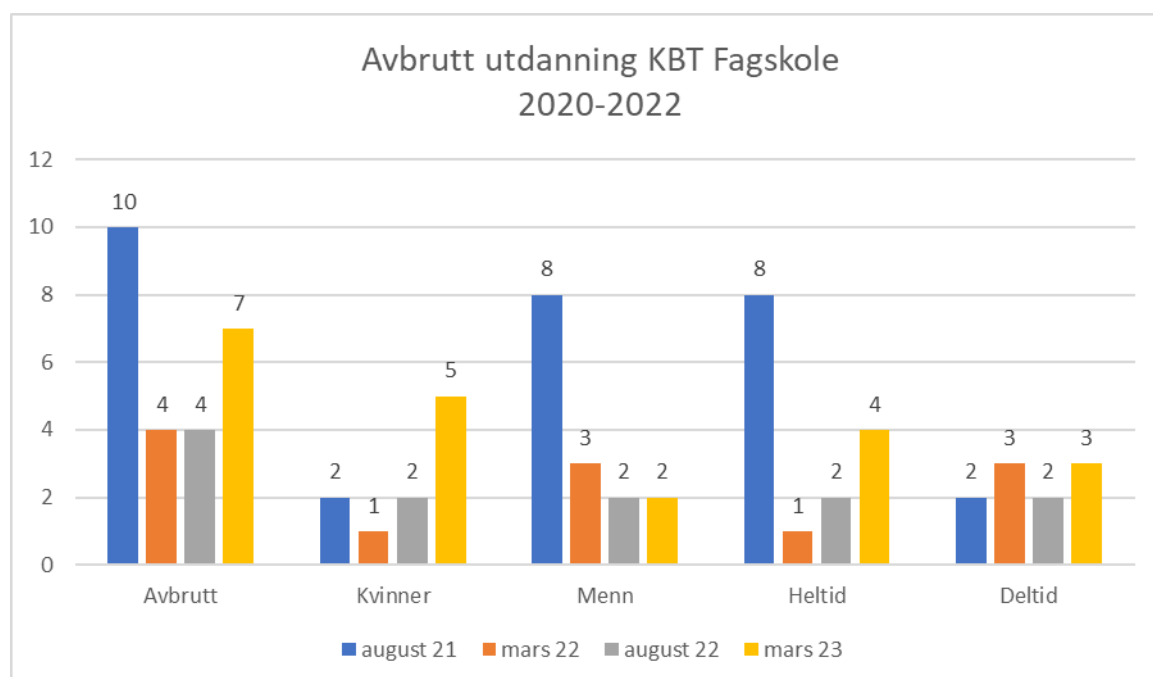
Fullført erfaringskonsulentutdanning

I løpet av kalenderåret 2022 har KBT Fagskole utstedt totalt 23 vitnemål. Derav 17 vitnemål i kull 2021-2022 og 4 vitnemål i kull 2020-2022, fullført på normert tid. I tillegg til 2 vitnemål i kull 2021-2022, fullført med utsettelse. Av totalt 23 vitnemål er det 15 kvinner og 8 menn som fullførte.

Til sammenligning med første utdanningsåret ble det utstedt 22 vitnemål i 2021, derav 15 kvinner og 7 menn.

Avbrutt utdanning

For tidsrommet august 2020 til mars 2023 er det registrert 25 studenter som har avbrutt utdanningen. Studenter som har avbrutt utdanningen blir kun registrert dersom de tidligere ble registrert som aktiv student. Det betyr at studenter tatt opp på utdanningen og sluttet før telletidspunktet 1. oktober, er ikke registrert i DBH-F. I diagrammet under vises tall fra rapporteringstidspunktene henholdsvis 15. mars og 15. august. Det vises antall studenter som har avbrutt utdanningen, antall kvinner og menn, og antall heltid- og deltidsstudiet:

Merk at rapporteringen for august 2021 viser 10 avbrutt for hele utdanningsåret august 2020 til august 2021. For utdanningsåret august 2021 til august 2022 er registrert 8 avbrutt. For utdanningsåret august 2022-august 2023 er det per mars 2023 registrert 7 avbrutt.

Undersøkelse avbrutt utdanning

I januar 2023 sendte KBT Fagskole en spørreundersøkelse (vedlegg 4) til 26 tidligere studenter som avbrøyt utdanningen en gang i tidsrommet 2020-2022. Det ble registrert 5 svar. Svarprosenten er dermed meget lav, men vi velger likevel å presentere deler av resultatene som nemlig kan gi en pekepinn på hvorfor studenter avbryter utdanningen:

2 av 5 begynte på utdanningen høst 2020, 1 av 5 begynte utdanningen høst 2021 og 2 av 5 begynte utdanningen høst 2022. Av de 5 som svarte kan det tyde på at de avsluttet utdanningen samme semester som de begynte, bortsett fra én som avsluttet våren 2021.

På spørsmålet «*Hvorfor begynte du på utdanningen for erfaringskonsulenter?*» (flervalg), er det registrert 4 svar for «Styrke mine sjanser på arbeidsmarkedet»; 3 svar for «Ønsker å jobbe med og for mennesker.»; 3 svar for «For selvutvikling og dannelse.», 3 svar for «Ønsker å jobbe som erfaringskonsulent/medarbeider, 2 svar for «En vei til videre utdanning.», og 1 svar for «Bygge på tidligere utdanning».

På spørsmålet «*Hvorfor avsluttet du utdanningen for erfaringskonsulenter?*» (flervalg) svarte 4 «helsemessige årsaker», 1 «grunnet sosiale endringer» og 1 «ombestemt meg/erfaringskonsulent er ikke noe for meg».

Ved spørsmålet om «*Hva kunne fagskolen gjort annerledes for at du fortsetter utdanningen?*» (flervalg), svarte 3 «Bedre tilrettelegging», svarte 4 «Tettere individuell oppfølging», svarte 0 «Mer fysisk undervisning» og 1 spesifiserte med «Annet»: «De kunne ikke gjort noe i min situasjon.»

Videre svarte 3 at de kunne tenke seg å fortsette utdanningen for erfaringskonsulenter ved en senere anledning. På spørsmålet «*Hva ville du gjort annerledes hvis du skulle begynt utdanningen på nytt?*» svarte 4 følgende:

«Ikke vært i jobb og ikke være i en periode med depresjoner.»

«Sørget for at min helse var ivaretatt bedre enn sist.»

«Bedre "timing" i forhold til egen helse, sørge for mer stabile forhold. Senke forventninger til meg selv. Stå løpet ut.»

«Ventet til jeg var i friskere forfatning.»

Selv om svarprosenten er lav kan resultatene fra undersøkelsen peke på at helse og selvivaretagelse er viktige momenter for å kunne stå i utdanningen.

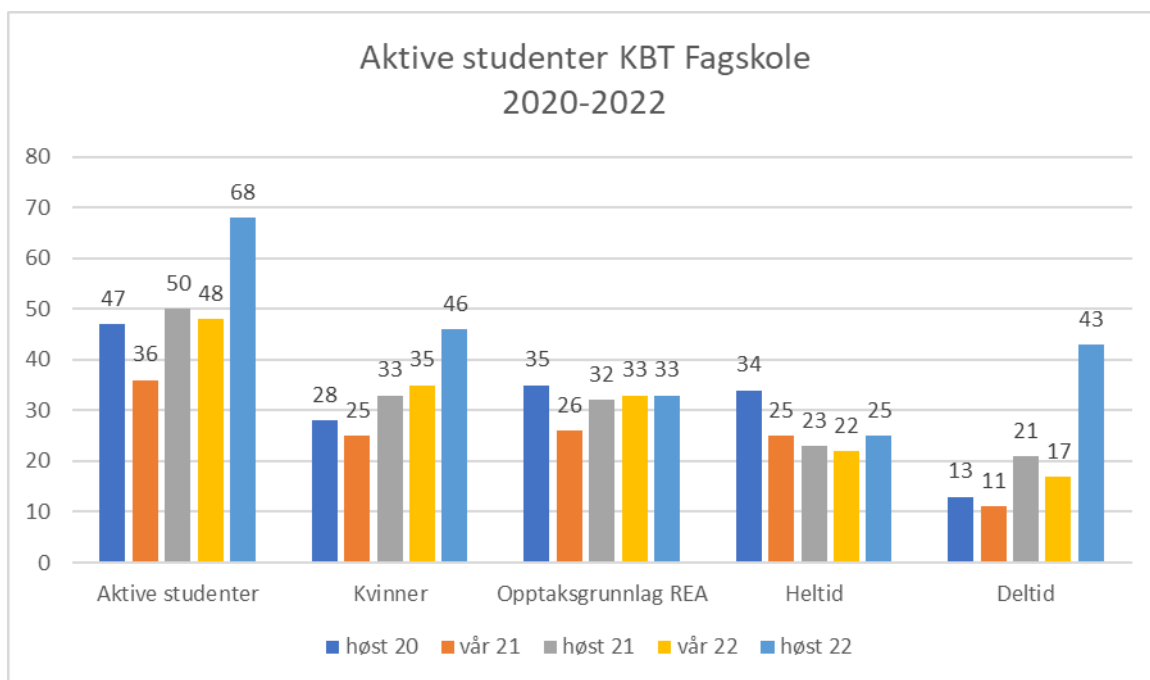
Aktive studenter

Høsten 2021 rapporterte KBT Fagskole 50 aktive studenter til DBH-F. Derav 6 deltidsstudenter fra kull 2020-2021, 23 heltidsstudenter og 21 deltidsstudenter.

Våren 2022 ble det rapportert 48 aktive studenter til DBH-F. Derav 9 deltidsstudenter fra kull 2020-2021, 22 heltidsstudenter og 17 deltidsstudenter.

Høsten 2022 ble det rapportert 68 aktive studenter til DBH-F. Derav 5 deltidsstudenter fra kull 2020 og 14 deltidsstudenter fra kull 2021. For kull 2022 ble det registrert 49 aktive studenter, derav 25 heltid og 24 deltid.

I diagrammet under vises det antall for registrerte aktive studenter, kvinner, heltidsstudent, deltidsstudent og opptaksgrunnlag spesifisert etter realkompetansegrunnlag (REA):

Eksamensresultat

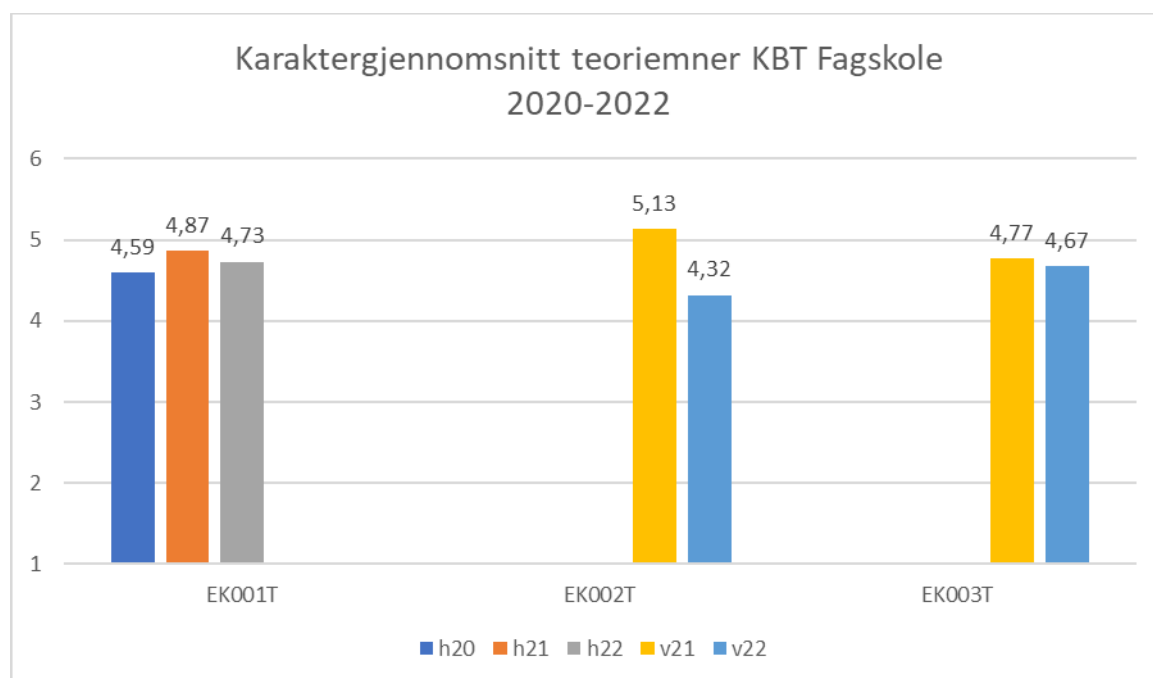
I alle emnene får studentene utlevert eksamensoppgavene ved emnestart, og innlevering er ved emneslutt. Studentene får dermed rikelig med tid å arbeide med eksamensoppgavene. I løpet av semesteret deltar studentene på obligatorisk gruppeveiledning hvor det blir gitt eksamensveiledning, samt at de får tilbakemelding på obligatorisk eksamensutkast to uker før eksamensinnlevering. Skriftlig tilbakemelding på eksamensutkast blir gitt av gruppeveileder og individuell veiledning gis etter behov og på studenters forespørsel.

Studenter kan søke om tilrettelegging av eksamen, enten som 1) supplerende muntlig eksamen eller 2) to uker utvidet innleveringsfrist. Tilrettelegging gjelder ved særskilte behov. Ved «stryk» (F) eller «ikke bestått» gis studenten mulighet til å levere eksamen på nytt.

Tabellen under gir en oversikt over antall innleverte eksamensoppgaver i hvert emne samt snittkarakter:

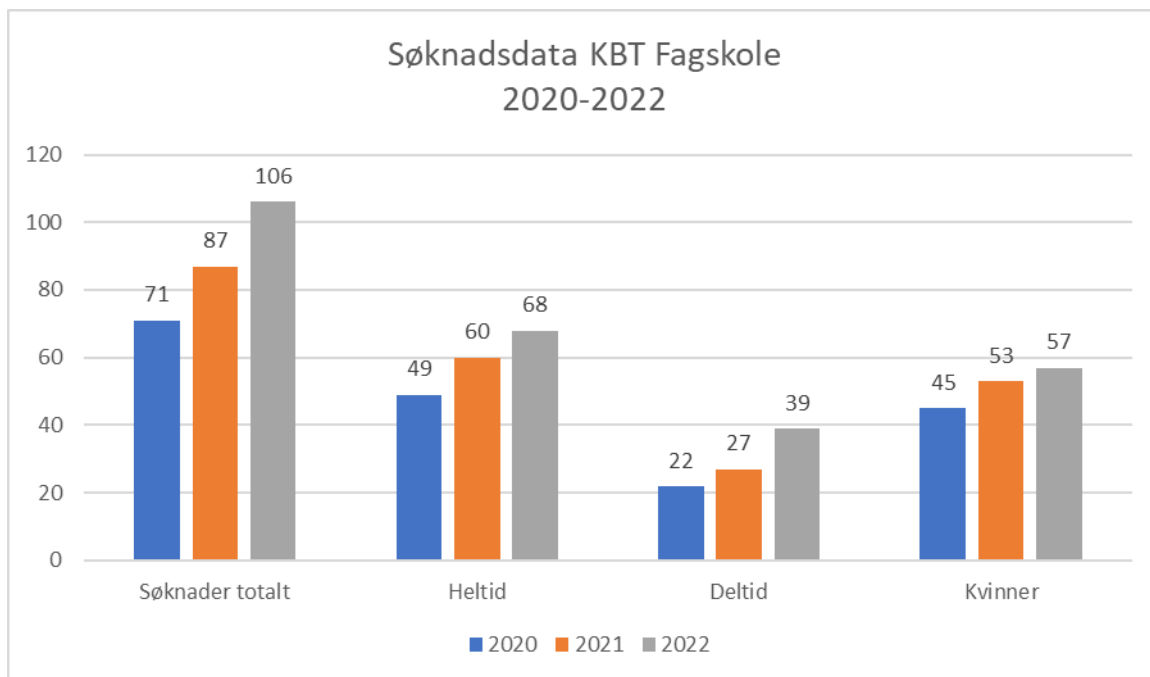
Utdanningsår 2021-2022	Antall	Snitt (6-A; 1-E)	Kommentarer
EK001T	38	4,87	1 x muntlig, 3 x utsettelse
EK004P	28	Bestått	1x levert på nytt, 8 x utsettelse
EK002T	38	4,32	1 x muntlig, 3 x utsettelse, 1 x stryk
EK003T	36	4,67	5 x utsettelse, 3 x lever på nytt
EK005P	24	Bestått	12 x utsettelse

Karaktergjennomsnitt er beregnet på en skala fra A = 6 og F = 1. I diagrammet under vises karaktergjennomsnitt for teoriemnene. Snittet ligger jevnt over mellom 4 og 5, altså tilsvarende C og B.

Rekruttering og søknadsdata

Ved oppstart av fagskolen i 2020 var det stor interesse for utdanningen for erfaringskonsulenter og det ble registrert 71 søknader. Antall søknader i 2021 var på 87 søknader, og i 2022 ble det registrert 106 søknader. Se oversikt i diagrammet under:

Merk at søknadsdata for 2021 er korrigert fra kvalitetsrapporten 2021.

Regelmessige hendelser på telefon og e-post kan tyde på fortsatt stor interesse for utdanningen for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid for utdanningsåret 2023-2024. Februar 2022 arrangerte KBT Fagskole et digitalt infowebinar for personer som er interessert i å søke på utdanningen. Det ble gjort opptak og lagt ut på nettsiden. Infowebinaret ble godt tatt imot og derfor gjentar vi arrangementet i forbindelse med opptak 2023-2024. Det er planlagt søker- og infowebinar den 1. mars 2023.

For videre rekrutteringsarbeid blir dato for opptak og søknadsprosess reklamert i sosiale media (Facebook og LinkedIn) og på fagskolens nettside. Søknadsskjema er tilgjengelig for nedlastning fra 1. februar, søknadsmottaket åpner 20. mars og ordinær søknadsfrist er 15. april. Søknader sendt etter den datoen, og frem til 1. august, blir registrert på venteliste.

I november 2022 deltok en ansatt, en aktiv og en tidligere student fra KBT Fagskole på erfaringskonsulentkonferansen «Sterkere sammen» i Oslo. De representerte fagskolen på stand og informerte om utdanningen for erfaringskonsulenter og delte sine erfaringer med læringsmiljø, eksamen og undervisning. Konferansen er en møteplass for rekruttering av mulige søkere og gjesteforelesere (Jørgensen, 2022).

Antall søknader har vært stigende siden oppstarten av fagskolen, og den nære kontakten med praksisfeltet grunnet praksisperioden og samarbeidsprosjekter bidrar til reklamering av utdanningen til relevante søkergrupper.

Tilbakemelding og evaluering

KBT Fagskole benytter Mentimeter, Survey Monkey, dialog i plenum, drøftingsmøter med studentrådet og en-til-en samtaler for å hente inn tilbakemeldinger fra studenter, undervisere og foredragsholdere. I det følgende er resultatene for utdanningsåret i 2021-2022 presentert.

Studenters tilbakemeldinger og læringsprogresjon

I dette kapittelet er det presentert resultater fra studentundersøkelser ved KBT Fagskole, slik som studiebarometer, evalueringsgruppemøter og korte undersøkelser fra undervisningen og ukesamlinger.

Studiebarometer

KBT Fagskole deltar i fagskoleundersøkelsen i regi av NOKUT. Resultatene fra undersøkelsen blir publisert i nettportalen Studiebarometeret.no. Undersøkelsen tar utgangspunkt i data rapportert til DBH-F 15. mars 2023. Studenter får tilsendt en invitasjon med individuell lenke. Formålet med undersøkelsen er å gi læresteder, studenter, studiesøkere, myndigheter og andre aktører informasjon om studiekvalitet i fagskolesektoren. Undersøkelsen ble gjennomført i mars/mai 2022.

Tabellene under viser resultatene fra undersøkelsene på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er «i liten grad» og 5 er «i stor grad». I 2021 ble totalt antall svar 25, som utgjør en svarprosent på 69,4 %. I 2022 ble totalt antall svar 24, som utgjør en svarprosent på 52,2 %. Markeringene i grønt viser verdier som er høyere enn gjennomsnittsverdiene for alle fagskoler inkludert i undersøkelsen.

Tabell 1: Resultater studiebarometer 2021

	Deltid	Heltid	Total
Arbeidslivstilknytning	3,7	3,8	3,7
Digitale verktøy	3,8	3,5	3,6
Forventninger fra lærerne	3,2	3,1	3,1
Medvirkning	4,4	4,1	4,2
Organisering av studiet	4,0	4,0	4,0
Overordnet tilfredshet	4,0	4,4	4,2
Praksis	-	3,9	-
Sosialt og faglig miljø		3,4	-
Undervisning	3,9	3,8	3,8
Vurderingsformer	4,4	4,1	4,2

Tabell 2: Resultater studiebarometer 2022

	Deltid	Heltid	Total
Arbeidslivstilknytning	4,3	4,3	4,4
Digitale verktøy	3,5	4,2	3,8
Forventninger fra lærerne	3,6	4,1	3,8
Medvirkning	3,8	4,5	4,2
Organisering av studieprogrammet	4,0	4,3	4,2
Overordnet tilfredshet	4,4	4,6	4,5
Praksis	3,4	4,0	4,0
Sosialt og faglig læringsmiljø	3,6	4,1	3,9
Undervisning	3,8	4,0	4,0
Vurderingsformer	4,4	4,7	4,5

Verdiene viser en positiv økning i verdiene sammenlignet med resultatene i 2021 og 2022 som viser at studentene er mer fornøyde med utdanningen. Resultatene for 2022 viser at heltidsstudenter er mer fornøyde med utdanningen enn deltidsstudentene.

Sammendrag av evalueringsgruppemøtene

Våren 2022 var det utfordrende å samle evalueringsgruppen til midtveismøte og det tok tre forsøk til å samles. For siste evalueringsmøte mangler det referat.

I det følgende er det presentert hovedmomenter fra referatene for å tydeliggjøre hvordan dialogen med studentene aktivt har bidratt til videreutvikling. Referatene blir etter hvert møte sendt til fagskolens stab med en kort oppsummering og konkrete forslag til tiltak.

Studentene understrekte at de opplever mye bra med fagskolen, men at de vektlegger de tingene som ikke er bra for å fremme ytterligere forbedring. Studentene fremhevet spesielt god gjennomføring av ukesamling februar 2022.

1. Læringsaktiviteter og læringsmiljø

Studentene opplever i grunn grei *teknisk gjennomføring* av undervisningen og opplever at fagskolen strever etter å gjøre det enda bedre. Likevel oppleves hybridundervisning som noe utfordrende særlig for studenter som deltar digitalt. Mest forstyrrende er når det er hybridundervisning og det oppstår echo, feedback og studenter som logger inn og ut av det digitale klasserommet.

En annen utfordring er når studenter fysisk i klasserommet stiller spørsmål og ikke bruker mikrofonen. Studenter som deltar digitalt, får dermed ikke med hva som blir sagt. Fagskolens underviser og undervisningsmoderator løser denne utfordringen ved å følge med og sende mikrofon til den som skal prate, eller ved å gjenta spørsmålene. Alle studenter kan sende spørsmål og kommentarer i chatten som undervisningsmoderator vil lese høyt for alle.

Et konkret forslag av studentene har vært å utnevne en student som mikrofonansvarlig slik at underviser unngår å være den «masete» i det lange løpet. Dette har imidlertid ikke blitt iverksatt.

Det ble påpekt av studentene at det er viktig å *holde tiden i undervisningen*. Det vil si både avslutte, men også begynne på igjen til avtalt tid. Dette har blitt fulgt nøye av undervisningsansvarlig og moderator.

Studentene etterlyste desember 2021 en *leseplan* som verktøy til å forberede seg til undervisning, og for å tydeliggjøre relevans og sammenheng mellom pensum og undervisning. I februar og april 2022 etterlyste studentene på nytt en leseliste for semesteret eller for hvert emne. Særlig med tanke på tilrettelegging for studenter med lese- og konsentrasjonsutfordringer. Leseliste ble utarbeidet av undervisningsansvarlig og har blitt lagt til som fast arbeidsoppgave for undervisningsansvarlig.

I april 2022 ytret studentene et ønske om en ordning med *læringsassistenter* som kan organisere læringsgrupper. Studentene argumenterer at organiserte læringsgrupper kan bidra til bedre oppfølging og læringsprogresjon.

2. Veiledning

I referatet fra desember 2021 går det frem at studentene forstår at de må kontakte skoleveileder dersom de ønsker å avtale individuell veiledning. Studentene benytter tilbudet i varierende grad. På vårsemesteret 2022 ble det hevdet i evalueringsgruppen at det er veileders ansvar å følge opp studentene og opprette kontakt.

Ved KBT Fagskole jobber veiledere recoveryorientert og sikter mot å tilrettelegge for ansvar for egen læring og utvikling. Veilederne forsøker å møte studentene i midten gjennom dialog og individuelle avtaler. Etter temaet ble tatt opp har KBT Fagskole forsøkt å kommunisere rammeverket for veiledning enda tydeligere til studentene via læringsplattformen Lifter.

I april 2022 ble det påpekt av evalueringsgruppen at innhold og gjennomføring av obligatorisk gruppeveiledning oppleves forskjellig. Noen studenter opplever veiledningen usystematisk og uplanlagt, mens andre opplever veiledningen relevant og nyttig. Veiledere ved KBT Fagskole møtes for planleggingsmøter i forkant av veiledningen og avtaler en felles plan og agenda for veiledningen. Dette skal sikre et samkjørt innhold og oppbygning, men veiledningsstil og gruppedynamikk vil fortsatt variere.

3. Praksis

På høstsemesteret i 2021 påpekte studentene at flere av praksisstedene ikke har kjennskap til erfaringskonsulentrollen og at fagskolen har et ansvar å gi en innføring til praksisveilederne.

KBT Fagskole arrangerer hvert semester et praksisveilederseminar hvor blant annet erfaringskonsulentrollen blir tatt opp. Et annet møtepunkt er oppstartssamtalen mellom praksisveileder, student og skoleveileder.

I april 2022 ble det påpekt av evalueringsgruppen at det deles for lite om erfaringene fra praksis i den ukentlige undervisningen. Studentene foreslo at praksisstudenter kan besøke hverandres praksisplasser som en selvorganisert aktivitet. Erfaringsdeling fra praksisperioden skal bli en mer tydelig integrert del i undervisningen fremover. Særlig relevant i undervisningen som er direkte rettet mot praksisstudentene.

4. Studentmedvirkning

I desember 2021 ga evalueringsgruppen gode tilbakemeldinger vedrørende studentmedvirkning. Studentene opplever at de ansatte ved fagskolen strekker seg langt og får gjort mye tatt i betraktning at det er få ansatte.

I februar 2022 ble evalueringsgruppen gjort oppmerksom på at studenter kan søke midler ved organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF). Evalueringsgruppen fikk tilbud om veiledning, men det ble imidlertid ikke videre etterspurt av studentene.

Tilbakemelding fra ukesamlingene

Mot slutten av hver ukesamling gjennomfører vi uformelle spørreundersøkelser hvor studentene kan gi korte tilbakemeldinger. Noen hovedmomenter er presentert i det følgende:

Oppstart uke 35 høst 2021

21 studenter svarte på Mentimeter undersøkelsen om «Hvordan opplevde du ukesamlingen?» Svarene er oppsummert i følgende ordsky:

Samling uke 42 høst 2021

17 studenter svarte på Mentimeter undersøkelsen om «Hvordan opplevde du ukesamlingen?» Svarene er oppsummert i følgende ordsky:

Oppstart uke 5 vår 2022

13 studenter svarte på Mentimeter undersøkelsen om «Hvordan opplevde du ukesamlingen?» Svarene er oppsummert i følgende ordsky:

Resultatene fra Mentimeter undersøkelsene høstsemesteret 2021 og vårsemester 2022, på spørsmålet «Hva likte du best og mindre godt med ukesamlingen?» er oppsummert i

tabellen under:

Likte best	Likte mindre godt
«Gjesteopptredener.»	«Litt kaos mellom zoom og klasserom.»
«Fysiske møter med lærer og medstudenter.»	«For korte pauser på kun 5-10 min.»
«Gruppearbeid var spennende.»	«Enkelte presentasjoner ble lite engasjerende, mindre konkrete og uklare.»
«Bli bedre kjent med klassen.»	«Ble veldig mye informasjon og klarte ikke helt å følge med.»
«Spennende fagstoff.»	«Opplever stort frafall i løpet av uken.» (vår 2022)
«Gode forelesninger.»	«At jeg ikke kunne møte opp fysisk.»
«Forbedring på å holde tidspunktene.»	«Ønsker mer arbeid med eksamen.»
«Arbeid og veiledning med eksamensoppgaven.»	
«Likte veldig godt rollespill, temaet Motiverende Samtale, ivaretagelse og recovery.»	
«Podkast.»	

Forventninger og selvevaluering

Oppstart september 2021

I Mentimeter undersøkelsen svarte 29 studenter på spørsmålet «Hva forventer du av deg selv og dette semesteret?» For flere av studentene er skolehverdagen assosiert med negative minner og opplevelser, og for andre er det noen tiår siden at de har gått skole. Studentene fremstår dog motivert og er klar til å gi en betydelig egeninnsats, slik følgende sitater representerer svarene fra undersøkelsen:

«Forventningen til meg selv er at jeg holder fokus og reflekterer mye gjennom studiet. At man reflekterer både for seg selv og sammen med andre. Håper også på god kommunikasjon med lærere og medelever. Og at takhøyden er høy for alle sine meninger.»

«At jeg skal prøve så godt som jeg kan, og ikke bli sur når jeg ikke får til noe. Jobbe på tross av angsten sier at jeg skal slutte.»

«Jeg forventer å lære hvordan jeg kan bruke min erfaring på en god måte. A regner

med at dette blir tøft.»

«Jeg forventer at det blir vanskelig å komme tilbake på skole, gjøre mitt aller beste og prøve alt jeg kan for å konsentrere meg #ADHD»

«Utfordre prestasjonsangst, bedre selvfølelse og kommet styrket ut av det hele som en som erfaringskonsulent.»

Semesteravslutning desember 2021

I Mentimeter undersøkelsen ble det registrert 15 svar på spørsmålet «*Hva er du mest fornøyd med ved deg selv dette semesteret?*». Det som går igjen i svarene handler om egen erfart «utholdenhet», «bedre resultater enn forventet» og «selvutvikling». En student formulerer det slik: «At jeg har mer innsikt enn jeg trodde. Ikke minst den empatiske delen av meg. Studiene var en vekker for meg.».

Selvfølelse og mestring er en sentral opplevelse for mange studenter og det fremstår som at dette skaper motivasjon blant studentene. Slik som denne studenten formulerer: «Meget godt fornøyd med resultat frem til nå. Ser frem til fortsettelsen – høsten motiverte. Takk.».

Om fagskolestaben

Alt i alt fremstår tilbakemeldingene fra studentene om fagskolestaben positivt. På *semesteravslutningen* i desember 2021 svarte 15 studenter og i desember 2022 svarte 21 studenter på spørsmålet «*Hvordan har du opplevd oss dette semesteret?*». Med «oss» menes her fagskolestaben.

I desember 2021 var noen av tilbakemeldingene «god tilrettelegging», «tilgjengelighet», «engasjert» og «tålmodig». Én student formulerer det slik: «Dere er vel noen skruer. Ikke selvhøytidelig i det hele tatt. Dere kler jobben deres.».

I desember 2022 var noen av tilbakemeldingene at studentene virker fornøyd med variasjonen i fagskolestaben slik dette sitatet gir uttrykk for: «Dere er fantastiske alle sammen og på hver deres måte.».

Noen stikkord fra resultatene er «God undervisning.», «Forståelsesfulle.», «Motiverende.», «God tilrettelegging.» og «Morsom.». Én student formulerer det slik: «Seriøse, og med en god dose humor.».

Erfaringskonsulentrollen og erfaringskompetanse

På studieavslutningen juni 2022 svarte 14 studenter på Mentimeter undersøkelsen på spørsmålet «Hva kjennetegner en god erfaringskonsulent?». Svarene er presentert i følgende ordsky:

13 studenter svarte på spørsmålet «Hva er erfaringskompetanse for deg?» på studieavslutningen 2022:

Hjelp andre	Ressurs	Utvikling
«At du kan bruke din egen erfaring til å hjelpe andre.»	«Kompetanse på seg selv og eget liv.»	«Lærdom fra livet som er ferdig reflektert og omdannet til kunnskap.»
«Forståelse for hvordan man bør jobbe med folk for å hjelpe flest mulig.»	«Motgang som blir til ressurs.»	«Når gjørra di blir kompetanse for å hjelpe mennesker i en vanskelig tid i livet. Og snu det til og gjøre en forskjell.»
«Din erfaring fra ditt levde liv som du kan bruke for å hjelpe andre med.»	«Egenerfaring som ressurs.»	«Møte med medmennesker, som man gjennom egne erfaringer kan assistere i recoveryprosesser i egne liv.»
«Erfaringer som du har og som kan hjelpe deg til å være der for andre medmennesker.»	«Bruke erfaringene som en ressurs.»	«Kompetanse man har fått fra et levd liv. Erfaringer gir også kompetanse som kan brukes i yrkeslivet, som kan utfylle kompetanse fra skole.»
«Å kunne integrere egen historie på en profesjonell måte i arbeid med medmennesker.»	«Erfaring som bygger broer.»	

Tilbakemelding praksisveiledere

Tilbakemelding og innspill fra praksisveiledere er et viktig bidrag til videreutvikling av utdanningskvaliteten, særlig for å sikre samspillet mellom teori og praksis. I januar 2023 ble det sendt spørreundersøkelse til 31 praksisveiledere hvorav 15 svar ble registrert.

Alt i alt virker *praksisveilederne fornøyde*, og 10 svarte at de ønsker å fortsette som praksissted for KBT Fagskole. 5 svarte «vet ikke», som kan indikere at respondenten ikke har tilstrekkelig informasjon eller myndighet til å beslutte videre samarbeid. For øvrig er det ingen som svarte «nei» på dette spørsmålet.

Praksisveilederne har ulik *faglig bakgrunn* og av de 15 som svarte har de bakgrunn som erfaringskonsulent/medarbeider, vernepleier, sykepleier, pedagog, psykolog og psykiatrisk sykepleier.

Over halvparten av praksisveilederne som svarte på undersøkelsen har *tidligere erfaring som praksisveileder*. Derav 6 som tidligere har vært praksisveileder for andre fagretninger, f.eks. sosionom og sykepleier, og 3 som tidligere har vært praksisveileder ved KBT Fagskole. Det er 6 som svarte å være praksisveileder for første gang. Av de 15 som svarte er det 7 som var praksisveileder for både høst og vårsemesteret, 7 var praksisveileder kun på høstsemesteret og 1 var praksisveileder kun på vårsemesteret i utdanningsåret 2021-2022.

Vurderingsformen i praksisemnene er tre vurderingssamtaler i løpet av praksisperioden og en eksamensoppgave, som praksisveilederne blir anbefalt å følge opp. 12 av respondentene svarte at de opplevde vurderingsformen som «lærerikt» og kun 3 svarte «mindre lærerikt». Ingen svarte dårligere enn dette, og svarte heller ikke «svært lærerikt».

De øvrige resultatene fra undersøkelsen er oppsummert og strukturert i fem tema: Praksisveilederseminar, praksisopplæring og oppfølging praksisveileder, erfaring med erfaringskonsulent/student i virksomheten, inntrykk og opplevelse av å ha en praksisstudent i virksomheten og betydningen av erfaringskonsulentutdanningen.

1. Praksisveilederseminar

KBT Fagskole arrangerer praksisveilederseminar hvert semester for å styrke pedagogisk kvalitet i praksisopplæringen samt å avklare gjensidige forventninger mellom praksissted, student og KBT Fagskole. Seminaret skal bidra til en god kommunikasjonsflyt mellom fagskole og praksissted. På seminaret blir det gjennomgått forventninger og krav til studenter i praksis, praksisveilederens rolle ovenfor studenten og anbefalinger til struktur og organisering av veiledning under praksisperioden.

Det er frivillig å delta på seminaret. 9 av 15 svarte at de ikke har deltatt på seminaret, hvorav 1 ikke visste om seminaret. 5 av 15 deltok på seminaret høsten 2021 og 1 deltok våren 2022. Av de totalt 6 praksisveilederne som svarte på undersøkelsen og deltok på seminaret opplevde de det som «svært nyttig» og «nyttig». Ingen svarte «mindre nyttig».

Av sammendraget for *seminaret våren 2022* fremgår det at 6 praksisveiledere deltok. Seminaret ble innledet med en *samtale om debatten rundt brukerbegrepet*. I diskusjonen

blant deltakerne kom det frem at ordet «deltaker» kunne være en god erstatning for brukerbegrepet fordi det er mindre stigmatiserende. Et annet hyppig brukt uttrykk i denne sammenhengen er «tjenestemottaker».

Avhengig av praksisstedets organisering og tiltaksform varierer også arbeidsoppgavene for erfaringskonsulentene og studentene. På seminaret ble det fremhevet at *praksissteder med journalføring* bør inkludere praksisstudentene og slik sidestille de med andre ansatte erfaringskonsulenter og øvrige helsepersonell. Det ble foreslått at praksisstudentene kunne få tilgang i journalføringssystemet som «observatør». Slik får studenten tilgang til å lese, og kan gi forslag til endringer i journalen i samtale med veileder. Dette vil gi relevant og aktiv læring for studenten.

På seminaret ble det presisert hva som menes med relasjonskompetanse i erfaringskonsulentutdanningen. Med dette menes erfaringskonsulentens kompetanse til å opprette, vedlikeholde og videreutvikle relasjoner til andre i en profesjonell sammenheng. Spesielt deltaker/bruker/pasienter.

2. Praksisopplæring og oppfølging praksisveileder

10 av 15 svarte på spørsmål om hvordan oppfølging og kontakt mellom fagskole og praksisveileder fungerte. Oppsummert er det gode tilbakemeldinger på dette område og flere har trukket frem god dialog og veiledning:

«Fungerte godt med teams og kunne høste råd og erfaringer med hverandre.»

«Møte mellom KBT, student og veileder var svært godt.»

«Bra med ett navn/en person å forholde seg til. Teams møter fungerte bra, møter med praksiskandidat, veileder og KBT.»

«Fungerte godt med veiledning digitalt. For meg fungerte det fint med at informasjon ble sendt på mail og undringer kunne rettes på mail.»

Forslag til forbedring er et ønske om flere felles møter, og bedre, eventuelt raskere kontakt ved overgangen mellom praksisperiodene. Dette gjelder særlig for avklaring om student fortsetter på praksisstedet eller ikke.

9 av 15 svarte på spørsmålet om hva KBT Fagskole bør vektlegge i praksisopplæringen av erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid. Oppsummert foreslår praksisveilederne å vektlegge relasjonsbygging og -kompetanse. Andre forslag er taushetsplikt, opplysningsplikt, egen refleksjon, speiling, og kunnskap om møte med personer med funksjonsnedsettelse.

3. Erfaringer av å ha en erfaringskonsulent i virksomheten

11 av 15 svarte på dette spørsmålet. I svarene går det frem at respondentene har hatt positive erfaringer med å ha en erfaringskonsulentstudent i virksomheten. Særlig positivt blir gjensidig læring vektlagt av praksisveilederne, ved at studentene stiller spørsmål om rutiner og arbeidsmåter som en del av opplæringen. Følgende sitater representerer svarene:

«Man lærer mye av en erfaringskonsulent grunnet dens erfaring. Lærerikt for avdelingen.»

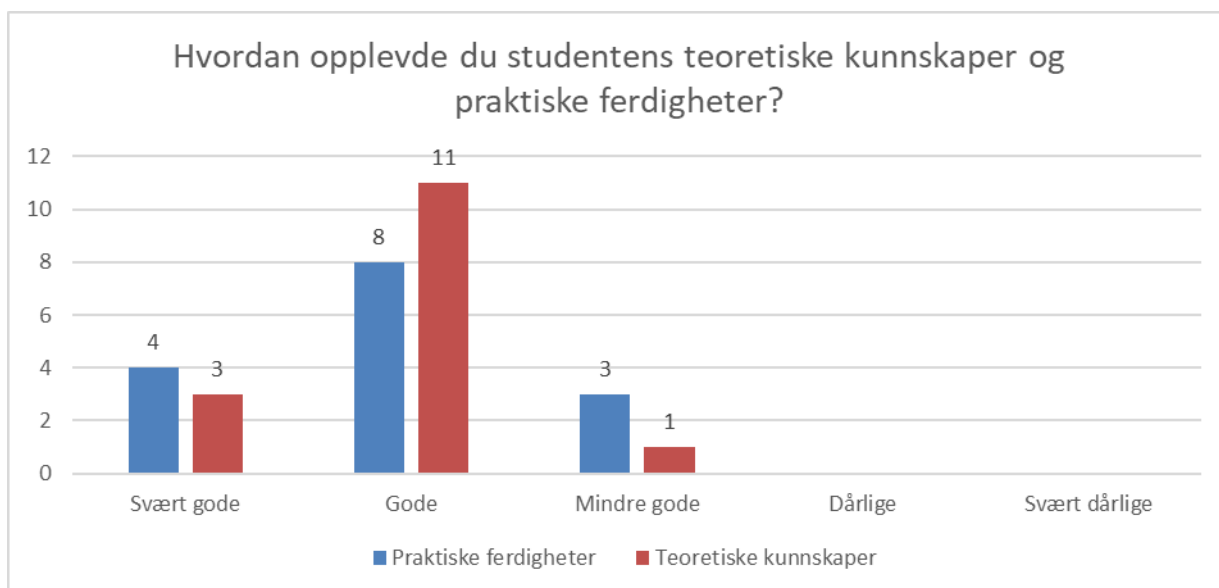
«Utfordrer vårt etablerte tankesett. Fint å dele erfaringer. Nyttig i møtet med tjenestemottakere i vår virksomhet. Ny kunnskap.»

«Det er alltid lettere at få pasienter/brukere til å snakke når det er en erfaringskonsulent tilstede, og hvis erfaringskonsulenten er god til å bruke sin egen historie.»

Noen påpeker at i oppsøkende arbeid og i terapeutiske samtaler, hvor det vanligvis er en-til-en samtaler mellom bruker og terapeut, *kan praksisstudentens tilstedeværelse påvirke behandlingssituasjonens balanse*. Når studenten inkluderes i bruker-behandler relasjonen blir balansen av tillitt og makt forandret. I praksisfeltet er dette en kjent problemstilling i opplæringen. Slike situasjon er viktige læringsarena for studenten og bør ikke nedprioriteres. Det er derfor viktig å angripe problemstillingen hvordan læringssituasjonen kan bestå, samt å ivareta bruker-behandlingsrelasjonen.

4. Inntrykk og opplevelse av å ha en praksisstudent i virksomheten

9 av 15 svarte at de opplevde det «svært nyttig» å ha en praksisstudent fra KBT Fagskole i sin virksomhet. 4 svarte «nyttig» og 2 svarte «mindre nyttig». Videre gir respondentene positivt uttrykk for studentenes teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter, slik illustrert i diagrammet under:

Hvordan en opplever kunnskapsnivå og ferdigheter hos en student kan være avhengig av tidspunkt for praksis, studentens handlingsrom på praksisstedet og relasjonen mellom student og praksisveileder. Resultatene i diagrammet viser ikke sammenhengen mellom studentens første eller andre praksisperiode, eller om studentene tar utdanningen på heltid eller deltid.

5. Betydningen av erfaringskonsulentutdanningen

12 av 15 svarte på dette spørsmålet. I svarene går det frem at respondentene anser

utdanningen som «viktig» og «svært viktig», og at det er viktig med «brukererfaring inn i fagfeltet». Følgende tre sitater representerer svarene:

«Utdanningen har en svært stor betydning for studentenes egenutvikling og forståelse av seg selv og hjelperrollen. De bidrar også sterkt inn med et tydeligere erfaringsperspektiv inn i arbeidet. Studentene tilegner seg en egen trygghet i seg selv som fagpersoner etter å ha tatt utdanningen.»

«Jeg tenker at utdanningen er viktig av flere grunner. Blant annet tror jeg mange tror de kan bli erfaringskonsulenter bare fordi de har en rus/ psykiatri bakgrunn. Og jeg håper at de som tror det finner ut at det handler om så mye mer enn å ha vært der selv, og med det kan lære hvordan de kan bli en god erfaringskonsulent.»

«Flott at denne utdanningen er kommet. Det kan bidra til at flere får jobb som erfaringskonsulent og at yrket blir tatt mer inn. Flere instanser burde hatt erfaringskonsulenter, da de har en egen evne til å forstå bruker/pasient lettere og føler seg forstått og tilhørighet.»

Kort oppsummert blir det fremhevet at erfaringskonsulentutdanningen bidrar til studenters egenutvikling og gir de nyttige verktøy og redskaper til å bli en god og trygg erfaringskonsulent. Videre bidrar utdanningen til å fremme erfaringskonsulenten og brukerperspektivet i tjenesten gjennom praksisopplæringen, noe som oppleves svært positivt i utviklingen av jobbmuligheter for erfaringskonsulenter i fremtiden.

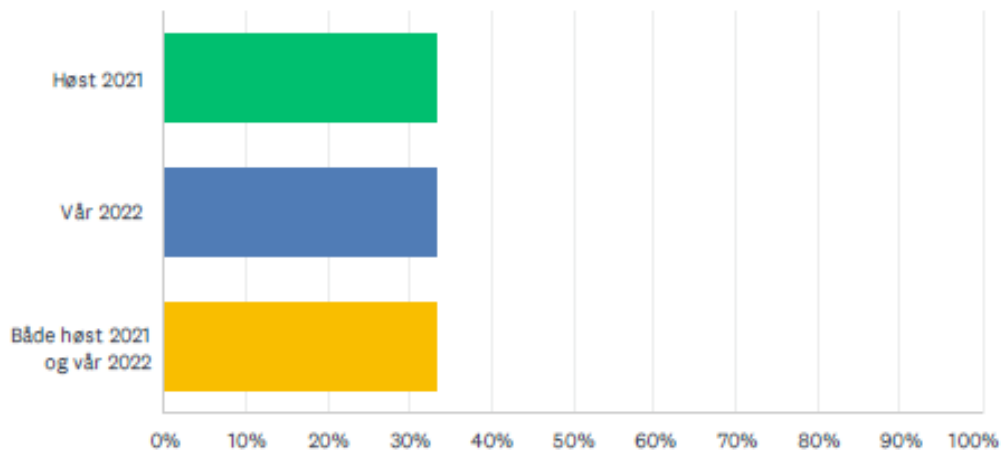
Tilbakemelding fra eksterne undervisere

Januar 2023 gjennomførte vi en spørreundersøkelse rettet mot tidligere undervisere og foredragsholdere fra tidsrommet august 2021 til mai 2022. Spørreundersøkelsen ble sendt til 21 personer hvorav 9 har svart. I undersøkelsen har vi vektlagt kommunikasjon mellom fagskole og oppdragstaker før og etter oppdraget, gjennomføring av oppdraget, og kontakt med studentene.

Blant de 9 som svarte er det 6 som underviste én gang i løpet av 2021-2022 og 3 underviste både høst- og vårsemester, som vises i følgende diagram:

SP2 Når underviste du på KBT Fagskole?

Besvart: 9 Hoppet over: 0

5 av 9 underviste digitalt, 1 underviste fysisk og 3 har undervist både fysisk og digitalt. 8 av 9 undervisere har gitt tilbakemelding om at de ønsker å undervise ved en annen anledning.

Ved undersøkelsens tre hovedtema kunne respondentene rangere på en skala fra 1-4 hvor fornøyd eller misfornøyd de er, hvor 4 er fornøyd og 1 er misfornøyd. Respondentene kunne også avlegge svar i et åpent tekstfelt. Resultatene er oppsummert i fire kategorier:

1. Oppdragsbestilling

For kommunikasjon i forkant av oppdraget er det gitt svært positiv tilbakemelding, hvor 7 av 9 valgte høyest rangering 4, og kun 2 respondenter rangerte med 3 og 2. Av 4 registrerte åpne svar er det ett svar som kan tenkes å påvirke den lavere rangeringen: «Ble spurt på litt kort varsel.».

De andre 3 åpne svarene beskriver god og tydelig kommunikasjon: «God kommunikasjon - og den ble mer presis utover året.» og «Kommunikasjonen har vært topp. Tilretteleggingen. Hjelp til print. Alt vel.». Følgende sitat gir en helhetlig positiv tilbakemelding: «Jeg har fått god teknisk støtte både ved fysisk og digital undervisning. God informasjon både i forkant, underveis og i etterkant.».

2. Gjennomføring av oppdraget

For praktisk og teknisk gjennomføring av oppdraget er det gitt positiv tilbakemelding, hvor 4 av 9 valgte høyest rangering 4, og 4 av 9 valgte nest høyeste rangering 3. Kun 1 respondent rangerte med 2. Det ble registrert fem åpne svar hvorav det går frem at respondentene er fornøyd med gjennomføringen: «Proff digital gjennomføring.» og «Fikk den støtte og informasjon jeg trengte.».

Videre går det frem at for enkelte undervisere kan digital/hybrid undervisning oppleves som

utfordrende grunnet lite eller manglende kontakt med studentene: «Litt krevende å ha hybridundervisning med noen fysisk og andre digitalt.» og «Det er vanskelig å engasjere studentene digitalt, og fysisk var det svært få til stede i klasserommet.». Lydkvalitet kan også ha en innvirkning på opplevelsen og kontakten med studenter: «Det hender at det er dårlig lyd til studenter på zoom.»

3. Etterbehandling av oppdraget

For kommunikasjon etter oppdraget det gitt svært positiv tilbakemelding, hvor 6 av 9 valgte høyest rangering 4. Kun 2 av 9 valgte nest høyeste rangering 3. og kun 1 respondent rangerte med 3. Det ble registrert 3 åpne svar hvorav én svarer meget positivt: «Svært god kommunikasjon fra alle personer jeg har vært i kontakt med.». En annen påpeker å ikke hatt behov for videre kommunikasjon etter oppdraget: «Hadde ikke behov for kommunikasjon etterpå.». En annen respondent etterlyser tilbakemelding fra studenter: «Har ikke fått særlig tilbakemelding på studentrespons.».

4. Kommunikasjon med studenter

For kommunikasjon med og nærhet til studentene ble det gitt en jevn tilbakemelding, hvor 5 av 9 valgte nest høyest og høyest rangering 3 og 4. Mens 4 av 9 valgte nest lavest og lavest rangering 2 og 1. Det ble registrert 6 åpne svar hvor underviserne trekker frem spesifikt svakheter og utfordringer med digital og hybrid undervisning. Følgende sitat er representativt for de 6 registrerte åpne svar:

«Det har vært lettere å ha en god kommunikasjon med studenter som har vært fysisk tilstede, enn digital, rett og slett fordi man får mulighet til uformelt samvær i forkant og etter undervisning, samt i pauser. Selv om det har vært greit med den digitale kommunikasjon også.»

Andre undervisere trekker frem at «Digitalt er ikke min kommunikasjonsform [...]»; «Vanskelig å få til en flytende dialog digitalt.»; «Ville styrkes av fysisk tilstedeværelse.»; «Krevende med hybridundervisning.» og «Bra, så langt det lar seg gjøre digitalt.».

Sammendrag

Alt i alt er tilbakemeldingene fra eksterne undervisere svært positive og det er et godt at fleste partene av underviserne ønsker å undervise igjen ved fagskolen. Av forbedringspotensial er det i likhet med fjorårets evaluering to punkter:

1. Kommunisere tilbakemelding fra studentene til undervisere, evt. direkte tilbakemelding fra studentene til underviserne
2. Bidrar og støtte til en enda bedre opplevelser av digital/hybrid undervisning

Undervisere og foredragsholdere gir uttrykk for at de savner tilbakemelding fra studentene om deres opplevelse av undervisningen. Fagskolen har god dialog med studentene rundt dette, men kan bli bedre til å kommunisere dette videre til underviserne.

Tilbakemelding fra sensor

Etter avsluttet eksamensvurdering leverer sensor en evalueringsrapport om arbeidssituasjon for sensor, gjennomføring av eksamen, og forslag til forbedring og generelle kommentarer. For utdanningsåret 2021-2022 er det totalt fem evalueringsrapporter. Følgende tilbakemeldinger går frem i rapportene:

Arbeidssituasjon

- Generell god arbeidssituasjon og kommunikasjon med fagskole og medsensor (EK001T, EK002T, EK003T, EK004P, EK005P)
- Har fått økt innblikk i hvordan praksis kan fortone seg for erfaringskonsulenter (EK005P)

Eksamensbesvarelsene

- Merkbar forbedring i struktur og formulering av problemstillingen sammenlignet med høst 2020 (EK004P)
- God kvalitet på innleveringene (EK003T)

Forslag til forbedring

- Anbefaler ytterligere opplæring i kildeføring (EK001T, EK004P)
- Vekting av hver enkel eksamensoppgave uklart (EK002T)
- Uklart hva veiledning innebærer for studentene (EK002T)
- Hvordan vurdere bruk av egne erfaringer i eksamensbesvarelsen (EK002T)
- Foreslå større vekting av refleksjonsspørsmål fremfor faktaspørsmål (EK003T)

KBT Fagskole har fulgt opp sensors anmodninger ved å utbedre sensorveiledningen. I sensorveiledningen går det heretter frem antall obligatorisk gruppeveiledning per emne, mulighet for individuell veiledning, orientering om opplæring av kildeføring, vekting av deloppgavene i eksamensoppgaven, orientering om skoleveilederes tilbakemeldingskriterier. I tillegg får sensor tilsendt en veiledning om vurderingsuttrykk og karakterfastsetting.

Videre tar undervisningsansvarlig til etterretning tilbakemeldingen som gjelder opplæring i kildeføring og oppgaveskriving. Opplæringen er per i dag praktisk forankret i undervisningen i form av skrivetrening og kildeføringskurs. Utgangspunkt for opplæringen er et akademisk nivå, men som ansees å ikke være nødvendig i eksamensbesvarelsene i Ek-utdanningen. Undervisningsansvarlig jobber derfor med å utarbeide en mal for kildeføring som er tilpasset Ek-utdanningen. Dette med formål om å redusere akademiske krav, og gi en bedre opplæring i kildekritikk og argumentasjonsoppbygning, særlig samspillet mellom egenerfaring og faglig argumentasjon.

Veien videre etter fullført utdanning

Fagskolen forsøker å følge opp og støtte opp om studenters vei videre etter fullført utdanning. Tidligere studenter får tilbud om kurs og seminarer, enten gratis eller til sterkt redusert pris.

Alumnusnettverk

I samarbeid med studenter fra studieåret 2020-2021 ble det opprettet et nettverk for *tidligere studenter* ved KBT Fagskole. Nettverket heter Alumnusnettverk. Medlemskap er valgfritt, men studenter må ha fullført minst 10 studiepoeng ved fagskolen. Som medlem får en mulighet til å delta på faglige kurs eller seminarer, enten gratis eller til redusert pris. Kurs og seminar holdes i regi av KBT Fagskole eller via eksterne aktører og tilbudet varierer alt etter tilgjengelighet. I tillegg blir det arrangert 1-2 nettverkssamlinger i året. Hensikt og formål med nettverket skal være:

- Nettverket skal være en møteplass både sosialt og faglig
- Ivareta nettverket på tvers av tidligere studenter
- Nettverket skal være en arena for erfaringsdeling og faglig påfyll
- Nettverket skal bidra til utviklingen av EK-yrket

For å organisere nettverket ble det opprettet en *arbeidsgruppe* i desember 2021 som da besto av fire tidligere studenter. Frem til august 2022 var det hovedsakelig to av de fire studentene aktiv i arbeidsgruppen og arrangerte nettverkssamlinger. I september 2022 økte arbeidsgruppen med to nye studenter fra kull 2021-2022. Siden januar 2023 består arbeidsgruppen av åtte tidligere studenter. Hensikt og formål med arbeidsgruppen er:

- å fremme og dyrke nettverkets faglige interesse
- planlegge og organisere 1-2 nettverkssamlinger i året
- å være kontaktledd mellom alumnus og fagskolen
- å dyrke reell brukermedvirkning i nettverket
- skape aktivitet og deltakelse i nettverket

Arbeidsgruppen møtes jevnlig sammen med en ansatt fra fagskolen. I 2022 arrangerte arbeidsgruppen tre nettverkssamlinger:

1. Fagsamling: Erfaringskonsulenter utendørs

Den 3. mai inviterte arbeidsgruppen til fysisk/digital fagsamling med tema erfaringskonsulenter utendørs. Oppmøte ca. seks personer digitalt.

Ann Mari Romul, daglig leder i foreningen Power – På rett vei, presenterte foreningen og hvordan de jobber for et rusfritt ettervern for rusavhengige og deres pårørende. Foreningen holder til i Trondheim og hadde oppstart våren 2016. Stian W. Pedersen fra KBT bidro i samtalen med sine erfaringer fra prosjekt om utendørsterapi i Trøndelag siden 2020 og sin deltakelse i ressursgruppen for foreningen Power.

Etter presentasjon og samtale ble det invitert til refleksjonsgrupper for å diskutere tidligere

erfaring med bruk av naturen som terapeutisk virkemiddel, hvordan erfaringskonsulentene kan bruke naturen i arbeidssammenheng, begrepet friluftsterapi og hvordan Powergården kan fungere som etterverntilbud. Resultatene ble sendt inn via Mentimeter, her presentert et par utdrag:

«At brukere av tilbudet kan få mulighet til å få det fulle utbytte av møte med erfaringskonsulenter. Det skjer noe i samværet når man ammen er utendørs. Det skaper et rom for en annen kontakt; den gode samtalen.»

«Det er viktig å tenke over hvordan vi som erfaringskonsulenter kan bruke vår kompetanse innen endrings- og påvirkningsarbeid på tjenestenivå, vi må tenke over hvem vi formidler budskap til. Forankre i ledelse først med resultater, til kollega med fag.»

«På tjenestenivå tenker jeg ofte på at det jeg formidler må nå inn på to ulike nivåer – ledelse og ansatte. Ledelsen er opptatt av resultater ved å forankre tilbud, ansatte hvorfor og hvordan-faglig.»

2. Nettverkssamling: Erfaringer å jobbe som erfaringskonsulent

Den 24. august inviterte arbeidsgruppen til fysisk/digital nettverkssamling med tema «erfaringer å jobbe som erfaringskonsulent i psykisk helse og rusarbeid». Ingen som møtte opp.

3. Nettverkssamling: Arbeidslivet etter fullført utdanning

Den 22. november inviterte arbeidsgruppen til fysisk/digital nettverkssamling med tema «Arbeidslivet etter fullført utdanning». Tidligere studenter fortalte hvordan de har blitt møtt som erfaringskonsulent på sin arbeidsplass. Oppmøte ca. 10 personer.

Kurs og seminar

Tidligere studenter fikk tilbud om å delta på følgende kurs:

Oktober 2021 digitalt IMR-kurs i regi av KBT Kompetanse. Kurset gir en grunnopplæring i Illness Management Recovery (IMR).

Mai 2022 «Recoverykurs 1» og i oktober 2022 et gratis «Recoverykurs 2». Kurset tar for seg en utvidet forståelse av Recovery og presenterer redskaper for praktisk recoveryorientert arbeid. Et av redskapene som ble gjennomgått er CHIME-modellen.

Undersøkelser Alumnusnettverk

I **mai 2022** sendte vi ut en spørreundersøkelse til studentene i alumnusnettverket. Av 38 svarte 7 på undersøkelsen.

På spørsmålet «*Er du i et arbeidsforhold?*» svarte 2 at de jobber i en «100% stilling», 3 svarte at de har «en eller flere deltidsjobber», og 2 svarte «ingen av de ovennevnte». I svarutvalget mangler muligheten å krysse av for «studerer fortsatt» og «annet». Det kan derfor tenkes at de 2 som svarte fortsatt studerer. Ingen krysset av for «arbeidssøkende» eller «sykemeldt».

På spørsmålet «*Er du ansatt som, eller jobber som erfaringskonsulent?*» svarte 5 «ja» og 2

svarte «nei».

På spørsmålet «*Hvilken bakgrunn har du for å jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse og rus?*» (flervalg), svarte 7 «egenerfaring psykisk helse», 4 svarte «egenerfaring rus», 3 svarte «Pårørende erfaring psykisk helse», 3 svarte «Pårørende erfaring rus» og 5 svarte «utdanning».

I **januar 2023** sendte vi ut en ny undersøkelse. Av 77 svarte 17 personer på undersøkelsen.

På spørsmålet «*Er du i et arbeidsforhold?*» svarte 3 at de jobber i en «100% stilling», 8 svarte at de har «en eller flere deltidsjobber», 2 svarte at de er «arbeidssøkende» og 2 svarte at de er «sykemeldt». 2 svarte under «annet» at de fortsatt studerer.

På spørsmålet «*Jobber du som erfaringskonsulent/medarbeider?*» svarte 6 «Ja.», 5 svarte «Ja, men jeg har en annen stillingstittel.» og 6 svarte «Nei, jeg er ikke i et arbeidsforhold.»

På spørsmålet «*Hvilken bakgrunn har du for å jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse og rus?*» (flervalg) svarte 14 «egenerfaring psykisk helse», 7 svarte «egenerfaring rus», 5 svarte «Pårørende erfaring psykisk helse», 2 svarte «Pårørende erfaring rus» og 10 svarte «fagskoleutdanning erfaringskonsulent».

På spørsmålet «*Har du fullført utdanningen for erfaringskonsulenter ved KBT Fagskole?*» svarte 12 «Ja, jeg har fullført og bestått.», 5 svarte «Nei, jeg er fortsatt aktiv student.».

På spørsmålet «*Hva er det viktigste for deg fra erfaringskonsulentutdanningen i ettertid?*» (flervalg) svarte 11 «opplæring og veiledning i praksisperioden», 9 svarte «Teoretisk innsikt i helse- og sosial tema», 8 svarte «Styrket relasjonskompetanse» og 4 svarte «Praktiske øvelser med medstudenter».

Resultatene fra undersøkelsene er vanskelig å sammenligne ettersom det er et stort hopp mellom svarutvalget og svarprosenten. Største forskjellen er at undersøkelsen i 2022 er sendt til studenter fra første kullet, og undersøkelsen i 2023 sendt til første og andre kullet. Generelt gir den lave svarprosenten et svakt grunnlag for å analysere tendenser, men gir en pekepinn på tidligere studenter arbeidssituasjon etter fullført utdanning.

Rektors oppsummering

Gjennomføring av studietilbudet i fagskolen i 2021-2022 har gått svært godt og er gjennomført på en forsvarlig måte. Studietilbud og ivaretagelse av studentene har stått i fokus. Vi har videreutviklet nødvendige systemer, rutiner og organer i KBT Fagskole.

Utdanning for erfaringskonsulenter er en nettbasert utdanning med samlinger, som gjennomføres som en hybrid, altså både fysisk og digitalt. Vi er opptatt av å forbedre dette konseptet både gjennom bedre teknisk utstyr og pedagogisk utviklingsarbeid.

Fagskolen har fått en betydelig vekst i form av flere studenter og ansettelser samt utvidet akkreditert utdanningstilbud. Som følge av dette er det behov for en videre utvikling og organisering av fagskolen.

Det vil fortsatt være behov for justeringer og videreutvikling på flere områder, slik at både drift og studier kan bli bedre. Se kommentar under punkt om “organisering” samt tiltaksplan for studieår 2023-2024 (vedlegg 5).

Vedlegg

1. Spørsmål undersøkelse Alumnusnettverk 2023

1. Hvilke forventninger har du til arbeidsgruppen?
2. Hva synes du arbeidsgruppen skal ha fokus på i 2023?
3. Har du deltatt på tidligere alumnussamlinger og arrangementer?
4. Hvor ofte kunne du tenkt deg å få tilbud om alumnussamlinger?
5. Hva kan og ønsker du å bidra med i alumnusnettverket?
6. Har du forslag til hva arbeidsgruppen kan finne på under samlingene?
7. Hva vil motivere deg til å delta fysisk på arrangementer?
8. Hvor nyttig opplever du facebookgruppen "KBT Fagskole Alumnusnettverk"?
9. Hvor nyttig opplever du fagskolens forum for Alumnusnettverket på nettsiden?
10. Hvordan kan KBT Fagskole bistå tidligere studenter?
11. Er du i et arbeidsforhold?
12. Har du fullført utdanningen for erfaringskonsulenter ved KBT Fagskole?
13. Hva er det viktigste for deg fra erfaringskonsulentutdanningen i ettertid?
14. Jobber du som erfaringskonsulent/medarbeider?
15. Hvilken bakgrunn har du for å kunne jobbe som erfaringskonsulent innen psykisk helse og rus
16. Andre tilbakemeldinger eller innspill?

2. Spørsmål undersøkelse eksterne undervisere

1. Når underviste du på KBT Fagskole?
2. Underviste du digitalt eller fysisk fra klasserommet?
3. På en skala fra 1-4, hvor 1 er lav og 4 er høyt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med: Kommunikasjonen med kontaktperson ved KBT Fagskole før undervisningen?
4. På en skala fra 1-4, hvor 1 er lav og 4 er høyt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med: Praktisk og teknisk gjennomføring av undervisningen?
5. På en skala fra 1-4, hvor 1 er lav og 4 er høyt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med: Kommunikasjon med kontaktperson ved KBT Fagskole etter undervisningen?
6. På en skala fra 1-4, hvor 1 er lav og 4 er høyt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med: Kommunikasjon med og nærhet til studentene?
7. Kan du tenke deg å undervise eller holde foredrag ved KBT Fagskole ved en annen anledning?
8. Andre tilbakemeldinger.

3. Spørsmål undersøkelse praksisveiledere

1. Hvilken faglig bakgrunn har du?
2. Hvilket semester har du vært praksisveileder for fagskolen?
3. Har du tidligere vært praksisveileder?
4. Deltok du på praksisveilederseminar som KBT Fagskole arrangerte?
5. Hvor nyttig opplevde du praksisveilederseminaret?
6. Hvor mange studenter fra KBT Fagskole har du fulgt opp i løpet av utdanningsåret 2021/22?
7. Hvor nyttig opplevde du å ha praksisstudent fra KBT Fagskole?
8. Har dere andre praksisstudenter i virksomheten?
9. Hvordan opplevde du kontakten og oppfølging fra KBT Fagskole?
10. Hvordan opplevde du studentens/studentenes teoretiske kunnskaper?
11. Hvordan opplevde du studentens/studentenes praktiske ferdigheter?
12. Hvordan opplevde du vurderingsformen av praksisopplæringen? (vurderingssamtalene og eksamensoppgaven)
13. Ønsker din virksomhet å fortsette som praksissted for KBT Fagskole?
14. Hva tenker du KBT Fagskole bør vektlegge i praksisopplæringen av erfaringskonsulenter innen psykisk helse og rusarbeid?
15. Oppfølging og kontakt mellom fagskole og praksisveileder: Hva fungerte "svært godt" og/eller "svært dårlig" for deg, gi 1-2 eksempler.
16. Erfaringer av å ha en erfaringskonsulent i virksomheten: Hva fungerte "svært godt" og/eller "svært dårlig" for deg, gi 1-2 eksempler.
17. Hva tenker du om betydningen av erfaringskonsulentutdanningen?
18. Andre tilbakemeldinger

4. Spørsmål undersøkelse studenter avsluttet utdanning

1. Når startet du på utdanningen for erfaringskonsulenter?
2. Hvorfor begynte du på utdanningen for erfaringskonsulenter? Kryss av for de viktigste grunnene.
 - a. En vei til videre utdanning.
 - b. Styrke mine sjanser på arbeidsmarkedet.
 - c. Ønsker å jobbe med og for mennesker.
 - d. For selvutvikling og danning.
 - e. Bygge på tidligere utdanning.
 - f. Ønsker å jobbe som erfaringskonsulent/medarbeider.
 - g. Annet (vennligst spesifiser)
3. Når avsluttet du utdanningen for erfaringskonsulenter?
4. Hvorfor avsluttet du utdanningen for erfaringskonsulenter? Kryss av for de viktigste årsakene.

- a. Helsemessige årsaker.
 - b. Økonomiske årsaker.
 - c. Sosiale endringer.
 - d. Utdanningen var for krevende.
 - e. Ombestemte meg/erfaringskonsulent er ikke noe for meg
 - f. Hybridundervisning var for krevende.
 - g. Nettundervisning var for krevende.
 - h. Dårlig sosialt miljø i klassen.
 - i. Annet (vennligst spesifiser)
5. Hva kunne fagskolen gjort annerledes for at du fortsetter utdanningen?
- a. Bedre tilrettelegging.
 - b. Tettere individuell oppfølging.
 - c. Mer fysisk undervisning.
 - d. Annet (vennligst spesifiser)
6. Kunne du tenkt deg å fortsette utdanningen for erfaringskonsulenter ved en senere anledning?
7. Hva ville du gjort annerledes hvis du skulle begynt utdanningen på nytt? (åpen svar)
8. Andre tilbakemeldinger eller innspill? (åpen svar)

5. Tiltaksplan for utdanningsår 2023-2024

Vurderingsområder	Tiltak	Ansvarlig
Yrkesrelevans	Videreutvikle samarbeid med praksisfeltet gjennom flere praksisavtaler	Rektor og praksisansvarlig
Alumnusnettverk	Tiltak for motivasjon og engasjement av tidligere erfaringskonsulentstudenter.	Studierådgiver
Brukergrensesnitt og funksjoner i læringsplattformen	Utvikle i forhold til nye utdanningstilbud.	Studierådgiver og -konsulent
Styrke studentveiledningstilbudet	Ansette erfaringskonsulent	Rektor
Skikkethet	Personalopplæring	Rektor
Personalutvikling	Videreføre systematiske kompetansehevingstiltak	Rektor
Administrative rutiner	Opprette flere interne administrative rutiner.	Kvalitetsansvarlig
Oppfølging ved frafall	Forbedre kartleggingsrutinen for studenter avslutter utdanning.	Studierådgiver

Oppfølging undervisere	Forbedre rutinene for kontakt etter gjennomført undervisning.	Studierådgiver/undervisningsansvarlig
Kvalitetssikring	Videreutvikle og oppdatere kvalitetssikringssystemet (KSS)	Kvalitetsansvarlig
Undervisningskvalitet	• Forbedring av lyd kvalitet i undervisningen. • Utarbeide en mal for kildeføring tilpasset for Ek-utdanningen	Undervisningsansvarlig
Praksisopplæring studenter og praksisveiledere	• Erfaringsdeling fra praksisperioden i undervisningen. • Ha fokus på opplæring av praksisstudentenes tilstedeværelse i behandlingssituasjoner.	Praksis- og undervisningsansvarlig
Personvernreglement og datavern	Oppdatere og tilgjengeliggjøre rutiner	Rektor personvernombud

Referanser

- Erfaringssentrum. (u.å.). Erfaringssentrum. Interesseorganisasjon for Erfaringskonsulenter. Hentet 21. Januar fra: <https://erfaringssentrum.no/>
- Fagskoleloven. (2018). *Lov om høyere yrkesfaglig utdanning* (LOV-2018-06-08-28). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2018-06-08-28>
- Fagskoletilsynsforskriften. *Forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning* (FOR-2020-04-23-853). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-04-23-853/KAPITTEL_4#%C2%A74-1
- Forum for fagskoler. (u.å.). *Om Forum for Fagskoler*. Hentet 21. januar 2022 fra: <https://www.abelia.no/bransjeforeninger/fff-forum-for-fagskoler/om-forum-for-fagskoler/>
- KBT Fagskole. (2019). *Klagenemnd*. Hentet 21. Januar 2022 fra: <https://www.kbtfagskole.no/uncategorized/klage/>
- KBT Fagskole. (2021). *Studieplan 2021-2022. Utdanning for erfaringskonsulenter innen psykisk helse- og rusarbeid*: <https://www.kbtfagskole.no/wp-content/uploads/2019/04/Studieplan-2021-2022-KBT-Fagskole.pdf>
- KBT Fagskole. (u.å.). Studentdemokrati og kvalitetssikring. Hentet 18. februar 2022 fra: <https://www.kbtfagskole.no/uncategorized/system-for-kvalitetssikring/>
- NOKUT. (2022, 12. januar). *Akkrediterte fagskuletilbud*. Hentet 21. januar 2022 fra <https://www.nokut.no/databaser-og-fakta/akkrediterte-fagskuletilbud/>
- NOKUT. (u.å.). *Nivåa i kvalifikasjonsrammeverket*. Hentet 29. mars 2022 fra <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/nivaa-i-kvalifikasjonsrammeverket/>
- Organisasjon for Norske Fagskolestudenter. (2022). *Organisasjon for Norske Fagskolestudenter*. Hentet 21. januar 2022 fra: <https://www.fagskolestudent.no/>
- Svare Leinan, T. B. (2020, 17. mars). *Fagskoleutdanning for erfaringskonsulenter*. Hentet 21. Januar 2022 fra: <https://kbtkompetanse.no/fagskoleutdanning-for-erfaringskonsulenter/>
- Trøndelag fylkeskommune. (2021, 14. juni). *Studentombud*. Hentet 21. Januar 2021 fra: <https://web.trondelagfylke.no/trondelag-hoyere-yrkesfagskole/studentinfo/Studentombud/>
- Trøndelag fylkeskommune. (2021, 9. september). *Arena for høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag*. Hentet 21. Januar 2021 fra: <https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/utdanning/hyu/arena-for-hoyere-yrkesfaglig-utdanning-i-trondelag/>
- Jørgensen, S. M. (2022, 8. desember). *Sterkere sammen. Viktig for KBT Fagskole å vite hva som rører seg på feltet*. Hentet 14. februar 2023 fra: <https://www.kbtfagskole.no/nyheter/sterkere-sammen-viktig-for-kbt-fagskole-a-vite-hva-som-rorer-seg-pa-feltet/>
- Ose, S. O., & Kaspersen, S. L. (2021) Kommunalt psykisk helse- og rusarbeid 2021: Årsverk, kompetanse og innhold i tjenestene [IS/24-8]. SINTEF.